

РОЗКОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 141 (891) ♦ Серед, 27 липня 1994 року ♦ Ціна договірна

ЯК ЗНЕШКОДИТИ ПРОТИФІНАНСОВУ МІНУ?

25 липня Президент України Леонід Кучма провів робочу нараду з питань фінансової стабілізації та валютного регулювання в Україні.

Підкреслювалося, що це — та наріжна проблема, від розв'язання якої найбільше залежить вихід з кризи усіх ланок економіки, а відтак — матеріальне становище кожної сім'ї. Реальна ситуація ускладнилася ще й тому, що за останні місяці фінансові кроки уряду та інших вищих державних структур багато в чому заклали ефект, як говориться на засіданні, міни уповільненої дії. Зокрема, при так званому «бездефіцитному» бюджеті уряд взяв у Національний банк кредити в десятки трильйонів карбованців.

Учасники зустрічі запропонували конкретні шляхи стабілізації карбованця, припинення безвідповідальних емісій паперових грошей, наведення порядку у валютних операціях, відміни фіксованого курсу карбованця. Без цього не запрацюють підприємства, а Україна й далі втрача-

тиме ринки збуту своїх товарів, залишатиметься збитковим практично весь наш експорт.

На зустрічі були запрошені і виступили представники різних економічних шкіл та політичних поглядів, а також урядових установ і міжнародних фінансових організацій: міністри Роман Шпек та Петро Германчук, голова правління Напбанку Віктор Ющенко, відомі фахівці Віктор Пинзень, Володимир Лановий, Валерій Гесьць, Олександр Савченко, Олег Гаврилішин та інші.

Підсумовуючи обговорення, Президент України дав доручення до 5 серпня ц.р. доопрацювати проекти Указів Президента «Про валютне регулювання», «Про вексельне покриття взаємозобов'язаності підприємств», до 10 серпня — «Про захист внутрішнього ринку України та впорядкування митної політики держави», а також підготувати проект Закону України «Про оподаткування доходів підприємств та організацій».

З РОБОЧОЮ ПОЇЗДКОЮ ДО МОСКВИ

Ввора після полудня Голова Верховної Ради України Олександр Мороз відбув з робочою дводенною поїздкою до Москви. Передбачається його зустріч з головою російського уряду Віктором Черномірдіним, Головою Державної Думи Іваном Рибкіним, міністром закордонних справ РФ Андрієм Козиревим, іншими офіційними особами. Мета поїздки — прискорити підписання широкомасштабного договору про дружбу і співробітництво між Україною та Російською Федерацією.

Мішель Камdessus буде в Києві

Керуючий директор Міжнародного валютного фонду Мішель Камdessus відвідає Київ 27—28 липня. Про це стало відомо агентству «Інтерфакс-Україна» від високопоставленого співробітника адміністрації Президента України.

М. Камdessus проведе тривалу розмову з Л. Кучмою і зустрінеться також з Прем'єр-міністром України Віталієм Масолом та Головою Верховної Ради України Олександром Морозом.

Головна мета візиту М. Камdessus — ознайомитися з поглядами нового керівництва країни на характер відносин і співробітництва України з МВФ.

25 липня до Києва прибув директор другого європейського департаменту МВФ Джон Оллінг-Смі та керівник української місії МВФ Пітер Хоул.

Привіз з Неву на м... Україну

«Я завжди приїжджаю в Україну, як до матері, бо моя мати вже лягла в землю», — сказав на відкритті своєї виставки у Києві, в офісі товариства «Україна», художник із Санкт-Петербурга Микола Коваленко. Сам він народився і виріс у подільському селі Ометинцях, що на Вінниччині, вчився в Яворівському художньому училищі, а згодом — у Ленінградському вищому художньому училищі імені В.І.Мухоміна.

Неповторні образи рідного краю ожили в Коваленкових роботах, які він привіз у Київ. Є серед них і стилізовані під фольклор речі, й історичні образи, скажімо, такі, як Гонта та Роксолана, і, можливо, головний символ виставки — робота «Мати».

Спонсорами вернісажу митця, в серці якого живе Україна, виступили товариство «Україна» і концерн «Смесь» із Санкт-Петербурга, до речі, названий за прізвиськом його президента — Анатолія Федоровича Бмця, українця за походженням.

Продиктовано в номер

Випробування ячменем

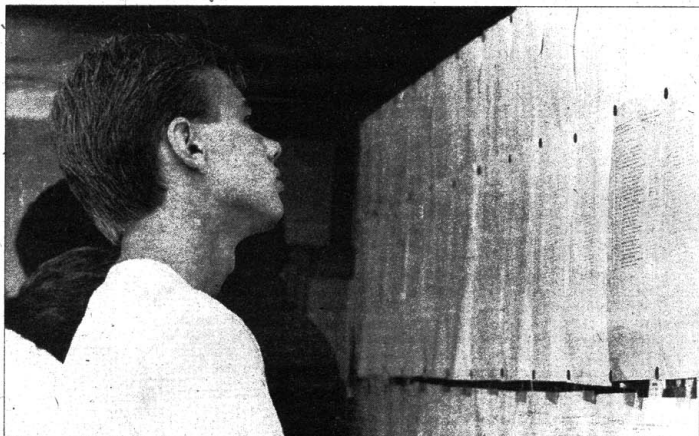
Ніколи раніше хліборобам Луганщини не доводилося збирати так багато ярового ячменю, як у нинішньому році. У зимові морози майже половина посівних площ озимої пшениці загинула, і навесні їх пересіяли яровим ячменем. А що ж культуру збирати значно складніше, та це за таких обставин: щорічні закупівлі — по 300—350 комбайнів, а торік область не змогла придбати жодного, напередодні живів із-за браку запчастин кожен третій комбайн не був готовий до виходу в поле.

Та все ж живина йдуть повним ходом. Подовили ранніх зернових та зернобобових культур уже скошено. Визначилися лідери: першим в області виконав держконтракт за продажу зерна радгосп «14 років Жовтня» Слов'янського району. Найвагоміші намологи — у радгоспі «Довжанський» Свердловського району — 40 центнерів зерна з гектара. Зазначимо, що в середньому цей показник становить 22 центнери проти 27,7 центнера торік.

Утворено загін самооборони

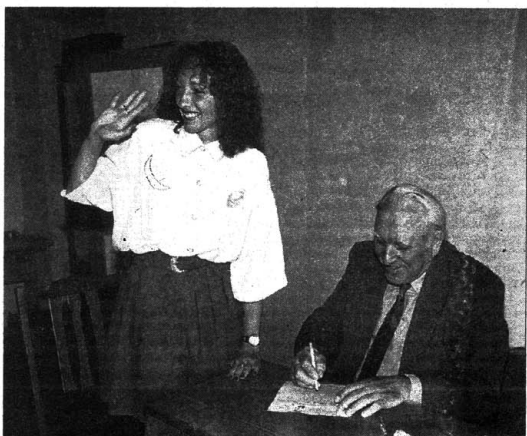
У Головинках Борзнянського району Чернігівської області вирішили покінчити з розкраданням суспільного добра, а також іншими протиправними і злочинними діями шляхом утворення загону самооборони. Перша сесія сільради затвердила його персональний склад. Самооборонці чергуватимуть вночі та увечері у селі на виробничих ділянках, охоронятимуть вирощений урожай, майно сільчан та колгоспу, забезпечуватимуть правопорядок у населеному пункті. І все це не у примусовому порядку. Членам загону самооборони вирішено виплачувати за чергування середньоденний зарплаток головного спеціаліста господарства, надавати триденну оплачувану відпустку, виділено по 10 соток сінокошу. Передбачено й інші пільги.

За одного юриста двох танкістів дають

Україна — аж ніяк не чемпіон за кількістю юристів на душу населення. Вона й за якістю не чемпіон. Стара юриспруденція готувала переважно «криміналістів», а новий доводиться перекаліфікуватися на «ринковиків». А це — кадри, гроші, драми, боротьба. Отож, лише спотачку перекаліфувалися, а потім поміжживши всіх нині сущих українських правників на чотири, держава отримає мінімум того, що їй треба.

Фах юриста за рейтингом популярності стабільно в першій трійці. На вступних іспитах до юридичного факультету Київського університету імені Тараса Шевченка конкурсу — вісім на місце. І в очників, і в заочників. А це нібито офіцерів, які вже мають вищу освіту, що їй під жодним кутком не прилаштуєш до цивільного життя, і які з відомих причин просяться в армію. Скажімо, ви — танкіст, припусти-

мо майор, і це спроможні вчитися. Вас приймають одразу на другий курс і через п'ять років випускають не танкістом-юристом, а просто юристом. Хоча цього року Мініборони зарезервувало на юрфаці певну кількість місць для своїх людей, плануючи їх на високі посади.

(Закінчення на 4-й стор.).

У Президії Верховної Ради України

25 липня відбулося засідання Президії Верховної Ради України.

Розглянуто пропозиції щодо питань, які планувалися внести на пленарні засідання другої сесії Верховної Ради України — вересень — грудень 1994 року. Серед першочергових — пакети законопроектів з проблем економічних боротьби із злочинністю, державного будівництва.

Президія вирішила внести на розгляд Верховної Ради проект постанови Верховної Ради України «Про внесення змін і доповнень до постанови Верховної Ради України «Про кваліфікаційні комісії, кваліфікаційну атестацію і дисциплінарну відповідальність суддів судів України».

Розглянуто інші питання державного життя.

Вів засідання Президії перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Ткаченко.

Прес-центр Верховної Ради України.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про громадянство України»

Верховна Рада України постановляє: Внести таку зміну до Закону України «Про громадянство України» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., №50, ст.701; 1993 р., №14, ст.122):

У частині першій статті 5 слова «для військовослужбовців — айської книжка» виключити.

Президент України Л. КУЧМА

м.Київ, 14 липня 1994 року

З візитом до Туреччини

Вчора з офіційним візитом до Турецької Республіки відбула айська делегація на чолі з міністром оборони України генералом армії України Віталієм Радєвським. Планом візиту, який триватиме до 29 липня, передбачено зустрічі з айськими військовими з офіційними особами у Парламенті Турецької Республіки, Міністерстві національної оборони та Генеральному штабі Збройних Сил Туреччини. У ході візиту очікується підписання двосторонньої Угоди про військове співробітництво.

Прес-служба

Міністерства оборони України.

Парламентська хроніка

ДИСЦИПЛІНА І ДИСБАТ — РЕЧІ РІЗНІ

Денне і вечірнє засідання 25 липня

Обговорення питання про забезпечення діяльності народних депутатів України зайняло менш як годину. Переліком тому, що представники груп і фракцій так і не змогли знайти спільного знаменника, який влаштував би всі сторони. Тому Голова Верховної Ради України Олександр Мороз запропонував ще раз розглянути це питання в комісії, подати свої пропозиції і наступного дня зранку прийняти остаточне рішення.

Але народні депутати продовжили розгляд у другому читанні проекту Регламенту Верховної Ради України. У ході обговорення було внесено чимало доповнень і поправок, однак більшість з них не знайшла підтримки залу. Народний депутат Є. Жеребецький для того, щоб підвищити відповідальність парламентаріїв за рішення, які вони приймають, запропонував поправку: голосування персоналізувати. Тобто голосувати по-іменню. Однак ця пропозиція

не набрала потрібної кількості голосів.

Найбільшу дискусію спричинило обговорення статей, які регламентують роботу депутата на сесіях Верховної Ради. Зокрема, коли йшлося про те, що депутат, який не може взяти участь в одному з кількох засідань, повинен заздалегідь повідомити про це Голові Верховної Ради, написавши відповідну заяву. Цей пункт викликав чи не найбільше несприятливості, бо, на думку парламентаріїв, він недемократичний. Опонуючи народним обранцям, доповідач народний депутат В. Носов зіслався на Кодекс законів про працю, а також на Закон «Про статус народного депутата», де сказано, що всі виплати, пов'язані з виконанням депутатських обов'язків за дні відсутності депутата без поважних причин, не виплачують. У репліці головному першому заступнику Голови Верховної Ради О. Ткаченка, по суті, було висловлено підтримку допові-

дачів. Аж народні депутати, обстоюючи наведені дисципліни й порядку, мусять з такою самою вимогливістю ставитися й до себе.

Шоправда, пристрасні на цьому не ваялися. Декотрі з депутатів порівняли вимоги статей з тими, які регулюють діяльність дисциплінарного батальйону.

Народний депутат С. Голубович зауважив, що Кодекс законів про працю є демократичнішим і сприятливішим для тих, хто працює на виробництві і в установах, ніж норми запропонованого проекту Регламенту Верховної Ради. І поставив запитання: «У нас Верховна Рада чи виправна трудова колонія?» Окрім того, на його думку, Кодекс законів про працю не може поширюватися на народного депутата, бо Верховна Рада — не підприємство і тут немає ні директора, ні найманих робітників.

Одне слово, дії спірні статті вирішено після доопрацювання прийняти в третьому читанні.

Під час обговорення поло-

ження про депутатські групи і фракції народних депутатів В. Марченко запропонував, щоб чисельність фракцій становила не менш як 5 відсотків від обраних депутатів і була, так би мовити, плаваючою. Однак ця поправка не набрала потрібної кількості «за».

Після обговорення вивчили також частину пункту, де йшла мова про те, що Голова Верховної Ради для забезпечення внутрішньої і зовнішньої безпеки Верховної Ради може залучати Збройні Сили та інші айськові формування, безпосередньо звертаючись до будь-якого айського з числа громадян України і той має виконати наказ. А що це прерогатива Президента України, то вирішили не створювати ситуації, коли айськовик, як сказав один з народних депутатів, можуть опинитися у невідомому становищі і не знати, чий наказів слухатися.

Обговорення проекту Регламенту Верховної Ради цього дня так і не завершило й прийняти рішення перенести на наступне засідання.

Василь ТУТЛУК.

У своїй хаті своя правда

Ранкове засідання 26 липня

Кажуть, найневдачіша справа — лічити чужі гроші. Але так уже повелося, що до заробітку народного депутата пильно приглядуються люди, бо вони так чи інакше приміряють до нього свої можливості.

Очевидно, правильне рішення прийняли депутати, коли зранку продовжили обговорювати це питання на відкритому засіданні. Чим менше таємниці, тим менше пересудів. А коли хтось із депутатів запропонував прив'язати зарплату парламентаріїв України до російських, Голова Верховної Ради зауважив: «Нам не треба ривнитися на порядки в інші країни. Аж в народі кажуть: у своїй хаті своя правда».

Зрештою, можна було б поставити крапку у розповіді про розгляд питання щодо забезпечення діяльності депутатів, як-

би окремі народні обранці не намагалися роздумувати в залі вітер, щоб з цього здобути собі якісь бали перед виборцями. Можна сперечатися, задала чи замала це сума — 4 мільйони карбованців на місяць, але не раз уже говорилося: народний депутат не повинен перебиватися з хліба на воду. Хоча б, тому, щоб не залежати у своїй діяльності ні від кого. Та й, зрештою, чому людина, на яку покладено великі державні функції, має одержувати менше, ніж працівник Кабінету міністрів? Саме до цієї зарплати й вирішено було прив'язати заробіток народного депутата.

Після цього на сесії засадували питання про внесення змін і доповнень до Кодексу про шлюб і сім'ю, з доповіддю у якій виступила народний депутат України Ніна Карпачова.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Час роздавати борги, час збирати борги...

Здається, ми нарешті починаємо тверезо оцінювати ситуацію, у якій опинилися. Ще недавно за саму лише думку про подальшу експлуатацію Чорнобильської АЕС новоявлені українські демократи таврували ганьбою кожного, хто наслідуювався її висловити. Хоч спеціалісти, огортавшись після аварійного шоку й проаналізувавши стан нашої енергетики, дійшли висновку, що про закриття станції годі й думати.

Але перемогли все ж політичні амбіції, і Верховна Рада першого скликання прийняла рішення про закриття ЧАЕС. Шоправда, вистачило здорового глузду дебатовати на цю тему, продовжуючи експлуатувати станцію. Економічна криза переконала навіть затяті: України бракує електроенергії, а зупинення ЧАЕС обійдеться нам у кілька мільярдів доларів. Сподівання на допомогу світового співтовариства, як ми вже переконалися, ілюзії.

Крім того, чимдаль, тим більше спочатку всеюлська, а потім всеюлська і всеукраїнська трагедія почала перетворюватися на регіональну, в межах Київської області. Саме тому Голова Верховної Ради України Олександр Мороз і Прем'єр-міністр України Віталій Масол у супроводі голови Київської облдержадміністрації Василя Сіньки здійснили поїздку на ЧАЕС. Вона відбулася 25 липня.

Під час цієї зустрічі генеральний директор станції Сергій Парашин зробив стислий аналіз роботи підприємства. Нині на встановлений потужності працює перший енергоблок, на третьому провадять плановий ремонт. Другий зупинено після пожежі, а четвертий, як відомо, — у укритті. Генеральний директор підкреслює, у результаті проведених заходів з поліпшення характеристик аварійного захисту, безпеки експлуатації можливість розгону реактора виключено, повторити аварію неможливо, якщо навіть дуже захотіти. Це підтвердив і міжнародний проект «Безпека проектних рішень експлуатації АЕС з

реакторами РБМК», над яким працювало 170 спеціалістів МАГАТЕ з 11 країн світу.

Шоправда, за два дні після такого висновку комісії МАГАТЕ її генеральний директор пан Баліс надіслав листа Президентові України про те, що реактори на ЧАЕС не відповідають світовим стандартам. Отож, як бачимо, справа не лише у наших вітчизняних опонентах.

Щодо подальшої долі ЧАЕС, то її директор сповнений оптимізму: якщо затратити на модернізацію і реконструкцію станції 600 мільйонів доларів, то це вже невдовзі обернеться 12 мільярдів доларів прибутку. Україна буде з електроенергією, тисячі людей, які експлуатують станцію, матимуть роботу.

Якщо ж піти шляхом, по якому підтримують і вітчизняні, і зарубіжні прихильники закриття ЧАЕС, то маємо викласти чотири мільярди доларів, що ніколи не окупляться. Крім того, щоб вийти на нинішній потужності, Україна мусить спорудити ще п'ять реакторів на вже діючих АЕС в інших регіонах.

Голова облради Василь Сінько висловлює іншу пропозицію: не закривати ЧАЕС, що потягне за собою нові величезні затрати, а на ці кошти спорудити нові блоки на наявних комунікаціях та інфраструктурі. Рішення хоча й дороге, але найоптиміальніше.

— Ми нині розпачуємося за технічний прогрес, — заявив на прес-конференції Голова Верховної Ради України Олександр Мороз. — Це — біда не лише України, а й світового співтовариства, яке не поспішає вкладати у цю справу гроші. Отже, сподіваючись на допомогу, треба розраховувати на власні сили. Від нас вимагають закрити ЧАЕС заради спокою Європи. А хіба ми відмовимося? Та поки що не маємо змоги. Або ті, хто прагне спокою, допомагають Україні, але не на словах, а на ділі, або ж ми виходимо із ситуації відповідно до можливостей. Принаймні, поспішні рішення не буде. Це я твердо обіцяю. Прийматимемо й лише на підставі ґрунтовного аналізу спеціалістів.

— На чорнобильській проблемі дер-

жава виділяє з бюджету 20 відсотків коштів, — повідомив журналістам Прем'єр-міністр України Віталій Масол. — Більше поки що не в змозі. І поспішати із закриттям ЧАЕС — означає примувати до остаточного розвалу економіки України. Треба добре подумати, врахувати реалії, а потім уже приймати рішення.

Побувавши на блочних цитах управління першого і третього енергоблоків, у реакторному залі енергоблоку № 3, машинному залі станції, вислухавши спеціалістів, обслуговуючий персонал, високих службових осіб, журналісти переконалися: закрити ЧАЕС, як двері до кімнати, неможливо. Е політика, а е реальне життя.

Політичні рішення, як поспіє голова Держкоматом Михайло Уманець, надто дорого обійшлися Україні. Злати в експлуатацію п'ятий енергоблок, що височіє на ЧАЕС як пам'ятник нашій безгосподарності, 1987 року було багато простіше й дешевше, ніж нині. Але політика чужої ЧАЕС толкала вали із обвинувачувальних заяв деяких «провидців», які відкресли нам очі на те, що біда є біда...

Вже 1991 року ми забезпечили найвищу безпеку експлуатації станції, у неї вкладали гроші. Після рішення про закриття інвестиції припинилися. Ще одне таке політичне рішення, і важко сказати, якого ціною воно буде оплачено.

І наостанок. Побувавши на шиті управління першого енергоблоку, ми побачили табло, на якому постійно висвічувався показник: 49,5 ГЦ. Це означало, що ЧАЕС на даний момент видале некондиційний товар. Не тому, що не спроможна на краще, — бракує палива. Це — до відома незнайомих, які здійснюють елемент з приводу продажу електроенергії за кордон. Молять, України П і стільки не потребує... Прикро. Але чи не пора вже подивитися правди в очі?

Валентина ПИНСАВСЬКА.

Фото Валерія СОЛОВЬОВА (Укрінформ).

Олександр КОЖУШКО: «Як працюватимуть паливно-енергетичний комплекс, транспорт і зв'язок, так працюватиме і все народне господарство»

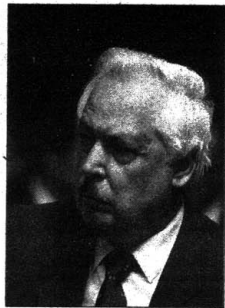
Олександр Михайлович Кожушко — народний депутат від Ясинуватської виборчої округу № 145 Донецької області, голова постійної Комісії Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку. Народився 1928 року на Дніпропетровщині. Закінчив Дніпропетровський інститут інженерів залізничного транспорту. Після чого працював на залізницях: від прийомоздавача до начальника Обеско-Кишинівської залізниці. Останні тринадцять років керує Донецькою залізницею. На прохання окреслити напрями, що будуть магістральними для комісії, відповів:

— Сама потреба у створенні нашої комісії продиктована тим, що від роботи паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку значною мірою, якщо взагалі не сказати, залежить робота всього народного господарства. Отже, в найперших планах нашої комісії — робота над законами, які створили б відповідні умови для нормальної діяльності всієї інфраструктури. Зокрема, сьогодні нема законів про залізничний, морський, автомобільний транспорт, зв'язок, надра та інших. Тобто ми стоїмо перед фактом, що у нашої держави нема законів, які регламентували б діяльність галузей, від яких залежить піднесення економіки. А нещодавно, як ви знаєте, Верховна Рада уже розглянула закон про енергозбереження.

— Пам'ятаю, ще Верховна Рада попереднього скликання кілька разів розглядала цей закон, однак не спромоглася прийняти його навіть у першому читанні. Зокрема, наводилися такі аргументи: нехай, мовляв, підприємства споживають таку кількість енергії, за яку здаті заплатити, тобто найближчим часом буде платоспроможність підприємства, а відтак це змушуватиме ставати на шлях енергозбереження. Проте з другого боку наводився інший аргумент: обладнання та устаткування наших підприємств до того зношене, що вони завтра ж стануть банкротами. Як, на вашу думку, у даному разі бути?

— На жаль, дуже часто наші керівники не орієнтовані на показники роботи підприємств інших країн, а то зовсім по-діллям. Мовляв, скільки підприємство споживало енергії, за скільки воно заплатило. Але погляньмо на цю проблему під іншим кутом зору: сьогодні підприємства, які часто витрачають енергії в 4–5 разів більше, ніж підприємства у розвинених країнах, вносять ці затрати у собівартість продукції, що призводить до її надмірного подорожчання. До того ж, якщо ще 6–7 років тому втрати енергії на шляху від джерела до споживача становили до 6 відсотків, то сьогодні сягають 18 відсотків. І це в той час, коли в нас існує велика проблема із нафтою та газозабезпеченням! У зв'язку

ХТО Є ХТО

аропейської магістралі, що мала пролягти й через Україну. Цей проєкт актуальний і досі, але таке враження, що про нього забули.

— Справді, у програмі роботи комісії це питання є. Ми збираємося його розглянути, з тим щоб остаточно визначити, коли, в який термін, за які кошти магістраль будуватиметься. А що потрібно збудувати, нема жодних сумнівів.

— Олександр Михайловичу, ви уже досить довго працюєте на залізницях. Відома, що сьогодні це найстабільніший вид транспорту, але, очевидно, проблем і там вистачає. Як ви їх збираєтеся вирішувати, бо, як то кажуть, тут вам і карти в руки.

— Безумовно, залізничний транспорт, як і всі галузі народного господарства, переживає важкі часи. Зокрема значно зменшений рух товарів, а що (у зв'язку зі скороченням виробництва) скоротилися перевезення, то, зрештою, зменшилися й доходи. Відтак є проблема з оновленням рухомого складу. Сьогодні залізничники намагаються максимально використувати те, що є, ремонтуючи рухомий склад на наших заводах. Крім того ми прагнемо над створенням власне української бази з виготовлення вагонів, електровозів, тепловозів. Скажімо, нещодавно Кабінет міністрів прийняв постанову, яка передбачає створення бази для виробництва дизель-тягловозів. Важливим напрямом роботи має стати підвищення дисципліни перевезень.

— І останнє запитання. Скажіть, чи задоволені ви тим, як укомплектована ваша комісія?

— Шодо кількості, то в комісії 14 чоловік, що ж до професіоналізму, то робота над законом про енергозбереження, перевірка діяльності Чорноморського пароплавства показала, що члени комісії готові до серйозної праці.

Він розмовляв
Сергій ЛАВРЕНЮК.

«Княжити» нам не дозволять виборці

Вибори до місцевих Рад у Сквирському районі Київської області

Життя Рад

проходили надзвичайно активно. Виготовилися на різноманітних зборах і зустрічах усі, хто хотів: представники партій, рухів, блоків і громадяни, які представляли самих себе. Переконана, що на користь і тим, хто пройшов у районні ешелони влади, і тим, хто залишився поза ними.

А є марфони на посаду голови Ради переміг Василь ПІСКУНОВ — людина на Сквириччій знава, бо займає тут і адміністративні, і виборні посади. Останні дев'ять років обирає головою районної міської Ради.

— Василь Івановичу, як почувается людина, котрій виборці віддали перевагу серед шести претендентів?

— Нормально. Вважаю, що нині у нас відбулися перші демократичні вибори. І найбільше їх досягнення — в тому, що, сподіваючись, будемо досягнути взаємної відповідальності сторін: і голови Ради за справи в районі, і виборців, які в разі своєї помилки можуть її виправити.

— Є над чим працювати?

— Є. Нині ситуація така, що насамперед слід подбати про те, щоб хоч не втратити досягнутого, не зупинитися на цьому. Ми досить успішно провели газифікацію сіл району, розгорнули будівництво.

Але з'явилася проблема, розв'язати яку без втручання уряду не вдасться. Це — паритет цін на сільськогосподарську і промислову продукцію. А от те, що ми торік втратили 560 чоловік (настільки більше померло, ніж народилося), то це важливі однієї ланки в державі.

— Останню проблему як вирішуватимете?

— А ви не посміхайтеся, бо це справа серйозна. Населення старіє. Значить, треба створювати умови для того, щоб до села поверталися молоді. З газифікацією, вважаю, прийдє й цивілізація. Житло будувати, не забувати про об'єкти соціальної побуту.

Я для себе серед першочергових завдань визначив отаке: будь-що повернути у Сквиру сільськогосподарський технікум, який колись перевели в Ірпінь. Хотів вирішити, що там, ближче до столиці, однак і давнеча влади засвоюватимуть сільськогосподарські науки...

— Як ви ставитесь до дискусії щодо назви органів місцевого самоврядування? Що це має бути, на вашу думку: управління, муніципалітет чи щось?

— А чим Рада не влаштує? Вважаю, що походження цієї назви не від радянської влади. Гарне слово, українське. Це в козаків на Січі воно було в ужитку. Воно прижилося, його треба зберегти. А то ми притягували за вухо стільки усіляких «консенсусів» і «менталітетів»,

що й міністри вже не розберуться...

— Чи змінюватимете ви структуру місцевої влади? — Думаю, ні, а от функції у нинішніх відділах будуть, безумовно, іншими. Скажімо, райплан. Він і досі доводить, хто, скільки і коли повинен задати молока чи металолому. Але ж ми вдемо до ринку. З'явилися, приміром, приватні підприємства. Хто може їх диктувати? Тільки попит споживачів.

Функції фонду комунального майна теж повинні бути більш продуманими. А то ми так приватизували нашу систему побутового обслуговування, що нині ані лані, ані пралні не знайти. Виходить, що ми цю систему створювали протягом 230 років, а поламали за два дні, залишивши населення без елементарних побутових послуг. Я — за приватизацію, але щоб у людини був вибір: їти стрітись у приватну перукарню чи в державну.

Переоорганізація і реорганізація вимагають більш віддаленої народної освіти і охорони здоров'я відповідно до умов, які склалися.

— Хоч вибори і були демократичні, але люди побоюються, що в результаті з'являться такі місцеві князьки, на яких управи не буде. Адже влада, та ще й зосереджена в одних руках, породжує стількі спокус...

— А закон тоді навіщо? Але я згоден: повинна бути в ставку шук, щоб карась не дрімав. За шук — Кабінет міністрів, який повинен реформуватися відповідно до змін у виконавчій владі. Скажімо, який голова обласної Ради входив до складу Кабінету міністрів, разом з ним відпрацьовували політику регіонів, то це дало б, вважаю, дуже міцний миттєвий ефект. Подруге, таким чином удалося б уникнути дріб'язкової опіки.

— А «княжити» не дозволять виборці — вони швидко розберуться, хто є хто. Просто треба їм більше довіряти і вірити...

Інтер'ю взяла
Валентина ПІСАНСЬКА.
Сквира
Київської області.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ»

Верховна Рада України постановляє:
1. Внести до Закону України «Про вибори Президента України» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., №8, ст.40) такі зміни:

Частина першу статті 42 викласти в такій редакції:

«1. Якщо до виборчого бюлетеня було включено більше двох кандидатів у Президенти України і жодного з них не було обрано, Центральна виборча комісія призначає повторне голосування по виборах Президента України по двох кандидатах, які одержали найбільшу кількість голосів, не рахуючи тих кандидатів, які після першого голосування зняли свої кандидатури.

У разі, коли один з кандидатів, по яких проводиться повторне голосування, не пізніше як за сім днів до дня голосування зняв свою кандидатуру, Центральна виборча комісія приймає рішення про виключення до виборчого бюлетеня наступного за кількістю одержаних голосів кандидата. Якщо кандидатура знята пізніше зазначеного строку або немає інших кандидатів, голосування проводиться по одній кандидатурі».

2. Внести Закон в дію з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м.Київ,
13 липня 1994 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ВНЕСЕННЯ ДОПОВНЕННЯ ДО СТАТТІ 218 КОДЕКСУ УКРАЇНИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Верховна Рада України постановляє:

1. Частина другу статті 218 Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до №51, ст.1122; 1985 р., №24, ст.553, №44, ст.1056; 1986 р., №15, ст.326, №27, ст.539, № 52, ст.1057; 1987 р., №12, ст.226, №25, ст.453, 454; 1988 р., № 52, ст.1184; 1989 р., №22, ст.236; 1990 р., №5, ст.60, №12, ст.194; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., №32, ст.457, №39, ст.570; 1993 р., №15, ст.131; 1994 р., №12, ст.58, №19, ст.111) після слів і цифр «частиними першою і другою статті 178» доповнити словом і цифрами «статтями 197, 198, 199».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м.Київ,
5 липня 1994 року.

Продиктовано в номер

Правники про Указ

Спілка юристів, Спілка адвокатів, Асоціація українських правників та Українська правнича фундація оприлюднили спільну Заяву з приводу Указу Президента «Про невідкладні заходи щодо посилення боротьби зі злочинністю». Указ названо «своєчасним». Йдеться, зокрема, про інститут «запобіжного затримання», котрий, на думку правників, порушує не тільки право на захист, а й загальногромадянські та політичні права особи. «Не виправляє становища і декларативнаказівка про право затриманої особи на захист «у встановленому законодавством порядку», бо такий порядок... гарантовано тільки для підозрюваного, обвинуваченого і підсудного, а не для особи, до якої пропонувано застосувати «запобіжне затримання», якого немає в законодавстві України. У Заяві також сказано, що Указ тим самим зводить нанівець досягнення правотворчості України останнього часу, завдяки яким наша держава почала здобувати авторитет правової.

Відновлено
буковинську
митрополію

Відбувся собор Чернівецько-Буковинської єпархії Київського патріархату. Він проголосив про відновлення на терені краю православної митрополії, яку колись ліквідувала радянська тоталітарна система. На соборі також прийнято ухвалу про створення Православного релігійного фонду Буковини.

Президент
Татарстану прибув
на відпочинок
до Криму

На відпочинок до Криму прибув президент Республіки Татарстан Мінтімер Шаймієв. У сімферопольському аеропорту високого гостя зустрічали президент Республіки Крим Юрій Мешков, командувач Чорноморського флоту адмірал Едуард Балтин, інші офіційні особи. На аеродромі Мінтімер Шаймієв сказав журналістам, що традиційні узи дружби і взаємовигоного економічного співробітництва між Кримом і Татарстаном будуть міцніти і розвиватися. Можливими напрямками такого співробітництва він назвав не лише поставки енергоносіїв, а й обмін продукцією між підприємствами, створення спільних підприємств у сфері виробництва, торгівлі і сервісу.

Знайомство України
з Бельгією
відбудеться

У Києві відбудуться установчі збори 49-ї з ліком громадської міжнародної організації — цього разу Асоціації «Україна-Бельгія». Асоціація, згідно із Статутом, який зареєстровано найбільш чинним часом в Міністерстві юстиції, сприятиме налагодженню гуманітарних зв'язків між обома країнами. Діятиме вона в рамках Федерації товариств зв'язків із зарубіжними країнами. За словами виконавчого директора Федерації Ігора Хмарі, Асоціація об'єднє відкриті Україну для Бельгії, в якій, за деякими даними, проживає близько 30 тисяч українців.

До відома
акціонерів АКБ
«Градобанк»

З 26 липня розпочато виплату дивідендів власникам акцій «Градобанку» за перше півріччя 1994 року. Виплату дивідендів здійснюють в усіх філіях і відділеннях банку. Довідки по тел.: (044) 219-12-90, 512-08-82.

За одного юриста двох танкістів дають

(Початок на 1-й стор.).

Вимога часу. Де ті буковинські юристи, коли можна було закінчити ВПШ — і ті вже керівники? Минули. Як і горда своєю безплатністю вища освіта. Нинішня вища освіта негодна, фінанси не дозволяють. Якщо є багаті й далекоглядні люди, готові фінансувати ваше юридичне майбутнє — чи то фірма, чи батьки, — не випробуйте долю. Юридична освіта коштує 120 мільйонів карбованців (якщо це перша освіта). Якщо друга — 100. Держава витрачає на це задоволення все одно більше.

Наші «еліти» студентів теж дотримували. Нинішнього року на юрфак приїхала численна група ізраїльтян. З палкого бажання навчатися в Україні вони навіщо вивчили російську мову. Факультетові доведеться частково пригладити недавню російськомовність, але ненадовго. Роз'яснювальну роботу з відповідними іноземними установами вже проведено.

Накотилася на юрфак і друга депутатська хвиля (перша цілком благополучно навчалася). Депутати, які, сповідаючи принципи профес-

аналізу, бажають набути юридичну освіту, багато. Є клопотання про них на рівні Голови ВР. На жаль, не підтримане фінансово. «Виділили б нам мільярдів з десяти», — мріє декан факультету Владлен Гончаренко, — ми хоч за опалення розплатилися б». А інше на цьому великому престижному факультеті зникну знову доведеться починати першу пару о десятий годині — заощадження електроенергії.

Отакі державні перспективи на тлі державної бідності. 30 років лише професорів — не будь-яких вуз таким показався. Маленька модель нашого суспільства, де всі, від танкіста в формі й інтелектуала-школяра до народного депутата, готові вичити його величність Закон. Шоб зняти, виконувати, а дасть Бог — і змінювати.

Люди́ля МІКІТЮК.

На знімку: іспити на юридичному факультеті Київського університету імені Тараса Шевченка.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Просто хочу
допомогти землякам

Херсонські медичні установи відвідала лікарка з австралійського міста Сіднея Крістіна Білініська, українка за походженням. Вона перебуває в Україні за дорученням прес-журналу добротного клубу «Ротари клуб».

Австралійські спеціалісти, — розповіла Крістіна Василівна нашому кореспонденту, — допомагають українським лікарям опанувати нові методи лікування хворих, особливо з серцево-судинними вадами. У клініках Австралії пройшло стажування вже кількох десятків київських колег, в основному з Інституту серцево-судинної хірургії. Завдяки цьому в Україні стали практикувати операції на серці давно раннього віку, що раніше не було, якщо говорити про тендітні й масивні. Причому київські хірурги запропонували свої послуги й за межами Києва, активно освоюють провінцію.

Я відвідала Херсон, зокрема наш діагностичний центр і обласну дитячу лікарню, котрі найактивніше співпрацюють в реалізації програм зі створення новітніх технологій лікування хворих. Вперше в Херсоні проведено операції на серці. Таких операцій, мені повідомили, вже зроблено 11. Робили їх спеціалісти з Києва Ліля Ємець і Василь Карпенко за допомогою херсонських хірургів Віктора Червоня і Миколи Шевка. Скажімо, дві останні операції пацієнтам з уродженими вадами серця — 12-річній Вікторії Міщенко з Нижніх Сірогозів і 3-річній Яні Таут з Херсона зроблено, на мою думку, блискуче. Діти понаступили добре, безбар'єрні й вишпугує з лікарні. Ще один мовив — ваші клініки, в яких я побувала, оснащені медичним обладнанням не гірше, ніж наші австралійські. А це означає, що тут можна оперувати хворих із серйозними, важкими недугами.

Що нас тягне в Україну? Адже ви, як я знаю, вже не вперше її відвідуєте.

— Я добре пам'ятаю своє ко-

ріння. Мої предки звідси, з України. Батько народився в Чернівцях, мати — у місті Самборі Львівської області. Усі минулі роки я шукала можливості потрапити на землю своїх батьків і пращів, зробити щось корисне для земляків. Хоч і допомогте мені клуб «Ротари» підтримувати зв'язки з Україною, в основному, на діловому ґрунті, але я самостійно прагну будь-що знову і знову поїхати до Києва. Цього разу з моїм сином ми витратили на подорож майже 5000 доларів, щоб побачити рідну землю. Дістали літаком через Гонконг до Амстердама. Чого зробили такий великий «гук»? А того, що в Австралії поширюються чутки щодо порядків у Росії, і зокрема в Москві. Подорожувати через Москву, кажуть, небезпечно, бо там великий сплеск злочинності. Та й поїзди навчедо дуже брудні, без достатніх зручностей для пасажирів. Не знаю, чи так це.

Але вирішили не ризикувати. От і довелось переплатити гроші за квитки. Для мене, керівника приватної терапевтичної клініки, було непростю обертати саме цей варіант маршруту в Україну. Але так хотілось приїхати сюди, що не зважила на затрати.

— Ваші враження про Херсон, напевно, найкращі?

Моя сестра, що так. Хоча іноді обурює мене, що в місті нікого немає прискіпливого господаря, бо санітарія, взагалі порядок на вулицях і біля під'їздів будинків мають бути кращі. Але це, так би мовити, суб'єктивні, по-бікні, не головні враження. Найголовніше те, що херсонці прагнуть долучитися до рівня світової медицини, пізнати смак цивілізації, не зупиняючись на шляху до пізнання того нового, що з'являється в медицині. Вони роблять багато для того, щоб забезпечити сучасне лікування хворих. Нещай щастить їм у цьому доброді дні.

Інтерв'ю узяв

Іван КАЛІНИЧЕНКО.

Херсон.

Приватним підприємцям, керівникам комерційних банків, директорам державних підприємств, президентам і головам фондів, громадянам України

Будемо вдячні, якщо допоможете Українській асоціації
«Відлуння війни»

Асоціацію створено рік тому (zarejestrowano Міністром 2 серпня 1993 р., свідоцтво № 490). У ній добровільно об'єдналися інваліди війни і з дитинства. Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціальної захисту» їм гарантовано підтримка з боку державних органів. Та вона поки що недостатня. Багато інвалідів не мають коштів на придбання найпотрібніших побутових речей, блувають сім'ї з дітьми.

Асоціація як організація теж перебуває в скрутному становищі.

Селу потрібна
термінова допомога

І насамперед фінансова. Про це йдеться у зверненні колективу металургійного комбінату «Запорізькосталь» до працівників промислових структур Запорізької області.

«Варя на полях області йде збирання зернових культур, і його результати наукою показують, до чого призвела політика ігнорування потреб нашого сільського господарства. Низька врожайність, як і низькі надії молока та прірости живої худоби, — прямий наслідок відсутності паритету ціл між продукцією села й міста, наслідок непродуктивних методів розв'язання економічних проблем держави

за рахунок когоспів і радгоспів», — зазначається у зверненні, підписаному директором комбінату Віталієм Сапкієм та головою професійного комітету Леонідом Безпекінім.

Запорізькосталь постійно надають допомогу сільському господарству області не лише грошима, а й металом, паливом, технікою, запчастинами, добривами та обладнанням. Але цього замало, переконали вони, пропонуючи сформувати фонд стабілізації сільськогосподарського виробництва області.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

Мандати плюс автомати

П'ятдесят (!) працівників органів внутрішніх справ Рівненщини обрано депутатами Рад різного рівня. Переважна більшість із них — діяльні інспектори міліції, ці «тяглові коники», що не знають спокою ні вдень ні вночі, але знають а істини кожного гультяє, хуліганів, неробу. У сільських і селищних Радах вони, безперечно, матимуть про що сказати... Зрештою, рівненська міліція активізувалася не лише в ца-

рні депутатської діяльності. Невдовзі упродовж 48 годин було здійснено комплекс оперативної-профілактичних заходів, в яких були задіяні у позачасовому режимі роботи практично всі підрозділи міліції. В результаті затримано значну кількість правопорушників, вилучено чималі суми валют, наркотичні речовини.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівненська область.

Друга молодість комбінату

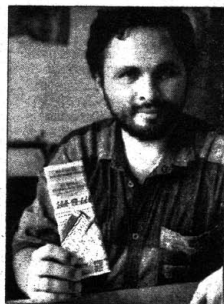
Достроково і якісно завершено один з етапів генеральної реконструкції на орендному підприємстві «Максіс-скакий металургійний комбінат імені Кірова». Тут зведено сортувальний станок № 150 потужністю 1 мільйон 200 тисяч тонн дробу-катанки на рік. У розробленні та обладнанні об'єкта активну участь, окрім колективу комбінату, місце-

вих підприємств та установ, вваля й відомі німецькі фірми «Скет», чії прокатні стани працюють у Кривому Розі, Бєлгороді та в інших містах України. Реконструкцію було здійснено в рамках іноземного кредиту під зустрічні поставки металопродукції.

Юрій ДОПЕНКО.

Донецьк.

Навіть у літері все має бути прекрасне

— А для чого, власне? — перше запитання до Олександра Івановича.

— Щоб найкраще навчитися писати.

Сотні років навчали писати так: учителя стоїть перед класом і водить у повітрі пальцем, діти повторюють її рухи, засвоюючи алгоритм відтворення літери.

1988 року з'явився технологія навчання писати, за яку її авторка — шкільна вчителька Потапова — одержала Державну премію СРСР. Суть нововведення ось у чому. На картку розміром п'ять на вісім сантиметрів наклеюють літеру з спеціального паперу. Дитина, намальована у повітрі літерою, водить пальцем по цьому паперу. І після цього вже пише літеру в зошиті. Пальці мають тактильну пам'ять. Залучення цього важливого резерву людини дає змогу скоротити строки навчання писати на 1,8—2,2 рази. А це в учнів за рахунок чого знизилось навантаження на очі, зменшилася загальна стомованість.

У лабораторії ми звернули увагу на те. Коли дитина навчається за загальноприйнятою технологією, то весь час змінює об'єкти діяльності: водить пальцем у повітрі, обводять пальцем літеру на картці, тоді вже пише літеру в зошиті. Щоразу зміню-

ються пропорції в той чи інший спосіб відтворення літери і втрачається чимало наданих навичок.

— А що за кордоном, може, там є кращі технології?

— Ми створили банк винаходів у цій сфері, зробили патентну експертизу геть усіх відповідей розробок у США, Японії, Франції, інших країнах. І переконалися: всі б'ються над цією проблемою, а розв'язати її надто важко. За кордоном у навчанні писати використовують різноманітні зміни жестики, інші пристосування, але...

І ось у нашій лабораторії народилася така пластинка. На обох її боках зроблено канавки, що утворюють літери чи їх елементи. Дуже канавок рельєфне, з крихітними поперечними борозенками. Тож коли по ній провадити кулькову ручкою, вона постійно вертикально переміщується, і ці переміщення учень сприймає пучками, тобто сприймає літери як набір «зчитаних» пальцями сигналів, активізує моторну пам'ять. Навчання писати скорочується.

— А як усе ж ви визначили, скільки саме борозенок має бути на елементі літери?

— А це вже «таємниця фірми», ну-ха, що я означаю «знаю як».

— Олександр Івановичу, мабуть, це не єдиний вид продукції?

— Ми запатентували 46 своїх розробок. Розробили, зокрема, ігри «Гірський сльозом», «Хоккей», «Волебол», «Баскетбол». Уже пішов з конвеєра «Настільний теніс». Ці ігри перевершують будь-які закордонні зразки за тими якостями, що розвивають дитину.

Україна одержує за рахунок реалізації нашої продукції тверду валюту. Очікуємо, що тільки з Китаю протягом року надійде не менш як 40 мільйонів доларів.

— Отже ви експортуєте продукцію підстигнуту різними видами зразків. Це сприяє створенню відповідного іміджу України.

— Так, звичайно. Ми здатні поставити і своїй державі, і за її межами продукцію високоінтелектуальну. Ще й додамо робочі місця українським підприємствам. Наприклад, луганський завод «Прогрес» на 70 відсотків працює за нашими замовленнями.

Анатолій КОВЕЛЬНИК. Луганська область.

На знімку: перший вчитель першокласників мало не всього сити Олександр Іванович Гладушина.

Фото Ю. ХРОМУШНА.

Не святі горщики ліплять

У виробничій структурі колгоспу «Прикарпаття» Вишняківського району Чернівецької області з'явився новий цех, який спеціалізуватиметься на гончарстві. Тут випускатимуть керамічні вироби переважно побутового призначення — глечики, миски, макітри, горщики на голубці, вази й підвазончики. Чільне місце в цьому доробку займе полив'яний, оздоблений художнім розписом посуд.

Кількадесят гончарів нового цеху підготував відомий на Буковині майстер, член Сілля майстрів народного мистецтва України Михайло Сусяк.

Створивши цех, колгосп досяг подвійної вигоди: відокремив давній промисел і забезпечив сільську молодь гарантованими робочими місцями.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Півстоліття з голкою та ниткою

В обласному центрі відкрито виставку робіт народної майстрині Наталії Сергіївни Петренко з Бруслова Чернівецької області. Майже 55 років вона займається улюбленою справою — вишиває рушники, образи-картини. У її доробку — рукописні килими, ушиті, наміт пописівські підвісники. Всею цю гаму кольорів, яка чутилася й ніжно передає пошвом світовідчуття сільської жінки, змогли ційно відкрити для себе відвідувачі обласного відділення Фонду культури.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернівці.

Наче у воду дивився

«Голос України» уже розповідав про діяльність Семена Вікторова, який заснував оригінальну релігію — бетиконізм. Та жарти жартами, а сьогодні засновник і глава священної конфесії богині Бетиконі, його святий бетиконізм Семіон (в миру Віктор) став мало не героєм. Річ у тім, що це у січні 1992 року в інтер'ю місцевій газеті «Наше місто» він ріпну-че спростував деякі передбачення П. Глоби стосовно майбутнього України, яке сам він бачив значно кращим. Заразом Віктор заявив, що наступним після Леоніда Кравчука президентом буде виходець з Дніпропетровщини. Отож і покізав тепер Семен Віталійович лаври пророка.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Загинув начальник Сімферопольського військового училища

Повертаючись із Києва до Сімферополя, в автокатастрофі загинув начальник Сімферопольського вищого військово-будівельного училища генерал-майор Юрій Бубилський. За словами одного з керівників училища полковника Володимира Прокоф'єва, жодних подвійних загинів поки що не відомо. Слідство веде військова прокуратура.

Юрія Бубилського було призначено на цю посаду у квітні 1994 року. Йому було 40 років.

Пиво-емігрант

Знайти у Львові львівське пиво — усе це проблема. А львівське тим часом, за повідомленнями інформативних «інтелекту», проти минулого року збільшив випуск продукції на 6 035 тисяч літрів на квартал і випускає зараз 300 000 пляшок щоденно.

Справа в тому, що львівські торговельники беруть пиво в борг. Вони винні заводів більше чотирьох мільярдів карбованців (борг самого Львова — 3,5 млрд.). А всі інші області разом — лише 400 млн. карб. Тож не дивно, що на подвір'я заводів завантажуються машини, в основному, з івано-франківськими, закарпатськими номерами: сьогодні п'є пиво той, хто вчасно платить.

В інженери не піду, я хочу в артисти

Саме так можна охарактеризувати ситуацію, що склалася прями діями навколо одеських вузів. У них розпочалися іспити, що спричинили хвилювання й побоювання не тільки у вступників, а й викладачів, деканів і ректорів. Бо коли на одні спеціальності — конкурс великий, то на інші — надобір.

Особливо знизився престиж інженерних професій: не хоче молоді за'їздити своє майбутнє з промисловим виробництвом. Мабуть, його занепад починається. Так, на ряді факультетів Одеського політехнічного університету за одне місце і двох претендентів не надереться. А тим часом — на вокальному відділенні державної консерваторії аж по 6 абітурієнтів на одне місце. Добре, звичайно, що не бідні на таланти українська земля, але ж комуś «треба й гайки крутити».

Обмаль і тих, хто хоче стати будівельниками. А от юристами — хоч обдавали: конкурс в Юридичному інституті державного університету, як і в консерваторії, — шість осіб на місце. Щоправда, вже після першого іспиту майже половина їх було «відсіяно», та все ж і далі є з кого вибирати. Водночас, у тому ж університеті тривожить майбутнє ряду факультетів. Тож серце не вдах, що знавали поразки на першому іспиті в Юридичному інституті, ходять

викладачі з факультетів точних наук університету: може, до нас підете?

Чимало випускників середніх шкіл бачить себе в майбутньому економістами, лікарями, моряками, військовиками. Якщо перші три спеціальності — не дивина, бо вже тривалий час серед престижних, то останні... знаємо ж, як це недавно місцеві військовики зазнавали труднощів з «вербуванням» майбутніх курсантів. А нині в Одеському інституті сухопутних військ чи не найвищий конкурс серед вузів міста. Чому? Це, мабуть, предмет дослідження для соціологів. А припустити можна таке: армія все ж таки гарантує постійне заняття й хоч якось стабільність сімейного бюджету. До того ж служити зараз не поповнює десь за тридцять земель, залишившись у себе вдома — в Україні.

Радше, що сільська молодь не втрачає бажання опанувати традиційні професії сільськогосподарського виробництва — агронома, зоотехніка, інженера, економіста, бухгалтера. І викладачам відвідувачів вузів і факультетів є з кого вибирати кращих.

Ті, хто не сподіваються стати студентами вузу державної мережі чи, можливо, мають сумнів у рівні фахової підготовки і них, можуть набути спеціальностей в Одеському відкритому інституті, який працює вже два роки, або в Чорноморському університеті класичної освіти (приватному), що нині набирає студентів вперше. Там, звісно, за навчання треба платити. До першого з названих вузів, аби набути спеціальностей правознавства та економістики, документи подадо понад 250 абітурієнтів. Іх (чи точніше буде сказати — їхніх батьків) зовсім не бентежить те, що тільки за один семестр навчання тут доведеться викласти від 10 до 15 мільйонів карбованців. Є вже охочі стати студентами й Чорноморського університету, створеного професором Аллою Богущ. Він береться готувати фахівців зі спеціальностей, яких зараз або зовсім немає в державних вузах, або ж кількість студентів там надто обмежена. Тут, у Чорноморському, можна стати, скажімо, викладачем болгарської мови чи іврит, водночас досконало опанувати англійську. Та це отримати «супутні» спеціальності — перекладача, журналіста, музейного працівника. Або фах соціального психолога, працівника муніципальних служб, гувернера, мистецтвознавця, режисера.

Одне слово, нинішнім абітурієнтам вибирати є з чого. Одне лиш не тішить: як-то якісь час не поповнюватимемо молодими фахівцями сферу матеріального виробництва, а такі озанки, як уже сказано, є, то чи не затігнемо сумної?

Георгій ВОРОТНИК.

Одеса.

Після «вібрації» — клопоти в СБУ

Щоб розплатитися всі ті вузли, що їх зав'язав колишній директор заводу «Віброрепаратор» Святослав Палькевич, розібратися, хто з працівників підприємства і якою мірою до них причетний, потрібно було дуже багато часу. Таку думку висловив, виступаючи на конференції трудового колективу цього підприємства, представник управління в Житомирській області. На «Віброрепараторі» ніхто й не мав сумніву, що слідство буде важким і довгим. Бо в хитромудрих фінансових операціях зав'язано стільки малих і спільних підприємств, у тому числі і Росії, що в їхніх назвах плаута-

ються самі члени колективу.

«Завібував» колектив «Віброрепаратора» ще на початку року, коли зібрався всупереч волі директора і став допитувати його, де він узяв 10 тисяч доларів на круїз із дружиною Сергеем морем та про багато інших неприємних для нього речей. Тоді директор з тріском звільнили з посади. На наступній конференції, майже через півроку, робітників довідалось, що всю правду, на жаль, було розкрито ще не скоро. Але от що цікаво. Ті факти, які стали предметом слідства, може, ще не скоро сплять, коли б не...

приватизація. Палькевич, виділив собі 6 тисяч акцій, своїй заступниці з питань економіки Морванюк... 2 тисячі, а от решті — у середньому по 40.

— Якби дав керівникам виробничих підрозділів стилів, як своїй заступниці, вони не підняли б колектив, — саркастично зауважив один із профабількових активістів підприємства, маючи на увазі, що чимало фактів, які сколихнули колектив і дали не були відомі широкому загалу, не фігурували б у листівках, що з'являлися в цехах, і не привели б до такої «вібрації», що надовго забезпечила роботою працівників Служби безпеки.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Поворожи мені, циганко...

Та що сорочку не зніми. Саме така думка напрощувалася після випадку, що стався у Хмельницькому. Діти дитки місцевого медучилища, заслухавшись циганськими байками про майбутню долю, не помітили, як залишилися з порожніми руками. Підступна жінка виманила в однієї з дівчат золоті серезки, 3 мільйони рублів, 40 тисяч польських злотих, а в другій, окрім золота, відірвала ще й 5 тисяч марок, 1600 доларів США та 235 тисяч російських рублів. Таких історій в кримінальних звітах чимало. Та це не єдине на сьогодні циганське ремесло.

— Як свідчать факти, на хліб насушений цигани заробляють не лише обманом і хитрощами. Декотрі особи «вдарилися» у бізнес прибутокний наркотичний бізнес. Скажімо, в Ілльонімо нещодавно працівники міліції затримали жінку, в якій вилучили більш як 10 кілограмів наркотичної сировини.

Людмила КСОНДЗ.

Хмельницький.

ОРГАНІЗАЦІЙНА сесія Чечельницької районної Ради починалася чинно й благородно. Після підтвердження повноважень всенародно обраною головою районної Ради В'ячеслав Поцілуйко, учорашній дільничний інспектор райвідділу внутрішніх справ, узяв на себе керівництво сесією.

Новообраний голова виголосив «тронну» промову, в якій подякував виборцям за довіру і пообіцяв усіма силами відстоювати їхні інтереси. Звізався, що ніякого міліційного напорування в цьому казанні я не відчув. Та й зовні цей діяч аж ніяк не вкладався в рамки образу дільничного: молада людина з незапороженим мисленням. У модному костюмі.

У загодній промові був один загальковий абзац. Звертаючись до депутатів, голова попросив їх відкинути всі підозри й побоювання, а потім же й додав:

— Я поважати вас, ваші думки та дії, якщо вони не переступають меж закону й порядку...

доводили виборчий комісії, що невідного кандидата висувало менш як сто виборців. Майбутніх депутатів дуже оберегли від суперників, сподіваючись зберегти їх як команду... Зрозуміло, не для мене, а для іншого голови. Задум щодо мене їм не вдалося, бо я звернувся до суду і суд вирішив справу на мою користь, а щодо інших, котрі намілювалися вступити в передвироборну боротьбу, вдалася цілком. Осві і вишлю, що з двадцяти депутатів сімнадцять одержали мандати без боротьби, без альтернативи...

— А тепер, — продовжив голова, — ці безальтернативники мають обирати запропонованих мною керівників Ради. Зрозуміло, що ці заступники їх не влаштовують. І тому я запитую себе: мене виборці підтримають? Так! Отже, вони підтримають і мою команду, яку постараюся створити. А якщо «зламаюся», то ці депутати поставлять мені заступниками тих діячів, які їм милі, і я через чотири роки опинюся в теперішньому незвідному становищі експре-

дизіні, коли сесія завершиться, і ми зустрінемося для уточнення деяких моментів. Поцілуйко додав:

— У нас багато проблем: район віддалений, суто аграрний, підсоби промисли нерозвинені, в зародковому стані переробна промисловість. Нас тримає за горло бездоріжжя... І все ж найгірше в нас з дисципліною й порядком.

ТРОХИ раніше, виборчий мандат народного депутата України (тоді за Поцілуйка проголосували шість тисяч виборців), в Чечельницькому районі. Там не раз перекоувався, що в них повсюдно вищий рівень і культура виробництва, і культури керівництва виробництва. Отже, треба вчитися, наздоганяти.

— Над цими проблемами району Рада та її виконком і працюватимуть.

Новообраний голова погоджується, що його досвід роботи досі був дешо (скажемо обережно) специфічний. Тому йому буде непросто входити в проблеми, особливо в економічні та суто виробничі, ще важче буде й професійно розв'язувати. Тож уже тепер він підшукує вартіх довіри порадишників. На щастя, такі люди в районі є.

...Зустрічався я й зі стороною, переможеною на виборах. Ці люди ще не охололи від пережитих прикрошів. Вони все ще не можуть заспокоїтися й повірити, що це саме прості виборці вибили їх із зручних кіс. І поскаржитися на таке «чужезане нахабство» нікому... Тому вони розпалюють власні пристрасті й далі самі себе перекоувають, наче вибори таки були в чомусь несправедливі. Вони не шкодують для цього часу та різких слів. Навіть натякають на те, що нині в районі постанала якась диктатура, що незабаром почнуть переслідувати за політичними поглядами, що чутками про це вже переповнений район... А воно, коли добре поміркувати, то й справді диктатура існує, це диктатура виборців, яких об'єднала в одню Україну, котра намагається стати по-справжньому демократичною. Усе інше — вигадки, дріб'язкове ворокопання вчорашніх можновладців, заклопотаних нині вибиванням в новій адміністрації теплих посал.

Проте, як засвідчив Поцілуйко, на посади рядових агрономів чи зоотехніків, диплом яких яких мали ці люди, вони йти не поспішають. Будемо сподіватися, що новий голова Ради допоможе цим колишнім знайти таку роботу, на якій би вони могли бути корисні району.

На завершення розмови Поцілуйко сказав:

— Дялюся у майбутнє з надією. Маю величезне бажання довести всім (і самому собі), що мої виборці не помилилися. Не пошкодую для цього ні дня, ні ночі, а таки посприяю району у виході з глухого економічного кута.

А що ж це сесією? Після перерви депутати швидко обрали п'ятьох з шести запропонованих головою членів виконкому. Це означає, що Поцілуйко почастило за першим разом сформувати виконавчий комітет.

На цьому сесія вичерпала порядок денний і завершила роботу.

У ЧЕЧЕЛЬНИЦЬКОМУ районі нині люди позапартійні. Тому обираючи на керівні посади, виборці не цікавляться їхньою партійною приналежністю. Виборців куди більше хвилюють чесність та порядність обранців. Як на мене, цього разу вони не помилилися. І все ж додаю: цього замало. Любов виборців сліпа. Сподобався їм якийсь претендент на папалу, і вони голосують за нього. Зовсім не зважаючи на те, що їхній улюбленець, розуміючись на кількох науках, усе ж не знає багато чого з необхідного для того, щоб зробити грецькіс багатимий й щасливим.

Звісно, це міркування не стосується напередості В'ячеслава Поцілуйка. Можливо, досконале знання права й психології на якійсь етапі допоможе появи в нього високої інтуїції, здатної замінити знання економіста й аграрника? Як то кажуть, дай Боже!

Тепер голові 45. Попереду в нього багато нелегких днів, простих рішень. Бо виконувати свою роботу не в найкращому районі було важко. Навіть і в тому разі, коли голова всіх працівників з свого оточення переконав дати з ним в одню душу. Розуміючи це, а побажав В'ячеслав Михайлович зустріти своє 50-річчя у широкому колі однодумців, здобувши репутацію талановитого керівника району.

Борис СІДОРЕНКО.

Вінницька область.

Колонка власкора

Мідна лихоманка

Кілька днів поспіль один із районів Харківщини був відірваний в працюю і переносом значенні від навколишнього світу.

Виклиско, що «дороборяди» громадщини, яких затримала міліція, наслушавшись пойдомом про те, як багато копуге зарплат на «чорному» ринку мідь, зрізали 4 кілометри мідного телефонного кабелю. Написано за таку виводливність їм ще не скоро доведеться користуватися одним із найбільших винаходів землі.

Комп'ютерні програми — студентським аудиторіям

Понад 30 комп'ютерних програм було представлено на обласному конкурсі електронних навчальних методик, організованому спільно Харківським політехнічним університетом, регіональним Фондом алгоритмів та деякими фірмами.

ХПУ став одним з організаторів цього конкурсу: не випадково в ньому створено поки що єдину в українській школі локальну комп'ютерну систему, яка «з'ясує» між собою факультети, кафедри, бібліотеки тощо.

Тепер кожний ходитиме з власним телефоном

Нещодавно Харків став другим містом на Україні, до якого припинено новий телефонний зв'язок — сотовий. Тепер забезпечені люди зможуть протягом літніх свідок зв'язатися з будь-якою країною світу, не виходячи з власного офісу чи навіть з автомобіля. А от більша частина населення зазвичай функціонує за допомогою телефонів, не має змоги: нині на майже двомільйонне місто припадає більш як 300 тисяч абонентів і майже повністю знищено вуличні телефонні автомати. Втім, харківські зв'язківці, здається, знайшли оригінальний підхід до «поголовно» телефонізації харків'ян. Тепер замість телефонів — автоматів на фасадах будинків, та й у телефонних будках, вони встановлюють не таксофони, а лише «броньовані» телефонні розетки, які майже не доступні зловмисникам. А на шість харківських підприємств наладжено випуск портативних телефонних апаратів — трубок. Апарат лише за 300 карбованців може придати кожен і користуватися ним майже як всесвітньо відомим мобільним зв'язком.

Ділові люди збираються домогтися юним талантам

У Харкові засновано Міжнародний фонд юних талантів. Ініціатори цього фонду належать до Харківської міськради Євгенію Кухарю. Учасниками фонду вже стали не тільки місцеві наукові заклади, промислові підприємства та комерційні структури, а й працівники культури, імена яких відомі в Україні й далеко за її межами. Серед засновників фонду — й іноземні меценати. Це насамперед представники ділових кіл міст-побратимів Харкова — Цінцініати, Міля, Норберта.

Щорічно на рахунок фонду від юридичних осіб надходять не менш як тисячі доларів США, які підоуть на іменні стипендії, участь у різноманітних конкурсах в Україні і за кордоном, на навчання у класах кращих спеціалістів світу, наспроти на придбання високоякісних музичних інструментів.

Микола КОСИЙ.

Харків.

А переможені не звикли, що портфелі роздають тепер виборці

Отже, промовець уже з першого дня спільної роботи наперед знає: в депутатів щодо нього можуть виникати якісь підозри та побоювання, і з його боку — теж. З чого б то?

Визначили регламент, домовилися голосувати бюлетенями. Сесія покітилася накатаною колією і скоро докотилася до обрання заступника голови Ради. Поцілуйко запропонував кандидатуру Івана Решетника, начальника райуправління сільськогосподарського господарства.

Депутати підтримали пропозицію, і Іван Федосович зайняв місце поруч з головою.

Мимоволі подумалося, що тепер, мабуть, сесія пройде, як казали в застійні часи, на високому організаційному рівні. Тобто депутати схвалюють усе, що їм тільки запропонує схвалити, а потім між собою нарікатимуть на диктаторські замашки голови та власну м'якості. Проте під час розгляду кандидатур чотирьох голів комісії Ради одного з них, голую колгоспу, «завалили». Майже одностайно. Цікаво, що всі виступали, погоджувалися, що кандидат — досвідчений, знаючий працівник, проте голосування було не на його користь.

Потім депутатам запропонували кандидатури керівника секретаріату Ради і двох заступників голови по виконавчому комітету. В тому числі й заступника голови з гуманітарних питань. На цю посаду Поцілуйко запропонував завідувача будинку дитячої творчості. Кажуть, тільки за те, що той добре показав себе в передвироборній боротьбі, відстоюючи саме його, тобто теперішнього голови, інтереси. Депутати же кандидатуру загаломували: не має досвіду в керівничтві установами та закладами освіти, культури, медицини, побуту.

Проте далі почуття міри, як на мое розуміння, їм зрадлило. Вони практично не критикували кандидатів на посади керівника секретаріату Ради і заступника голови з питань сільськогосподарського, навіть давали позитивні характеристики цим функціонерам, проте ще не завадило їм все ж таки «прокотити» обох.

Відчуваючись якесь заданість у поведінці депутатів. Виникло побоювання, що на цій сесії ззагалі не вдалося сформувати виконком, адже для його роботи треба обрати прийнятний сімх, а є тільки двоє.

НА ПЕРЕРВІ я підійшов до голови. — Багато хто з теперішніх депутатів пройшов через вибори, наче через решето з великими дірками, — сказав Поцілуйко. — Пройшли тому, що підтримували владні структури, погоджувалися з пануючими серед них думками та оцінками. Завдяки цьому їхні конкуренти перед виборами позбувалися так само рішуче, як, скажімо, намагалися позбутися й мене,

ставника Президента, який вибори програв. То чи варто для такого невтішного фінішу гордити город?

Яке зараз моє завдання? Перекопати депутатів проголосувати за мою команду, зробити й їх борцями за добробут населення району...

Залишилося з'ясувати, чи справді Поцілуйка обрали головою Ради з посади дільничного?

— Справді, — підтвердив голова. — На цій посаді я працював кілька місяців й відчаний, що мені надали таку можливість: на ній я багато чого навчився. Тим часом мене цією посадою хотіли призначити й ззагалі вижити з району. Не вийшло... А раніше я протягом довгих років був другою службовою особою в райвідділі внутрішніх справ, замполітом, керував відділом кадрів. Відчувши в мені конкурента, мене хотіли просто позбутися або й скомпрометувати...

Поцілуйко має дипломи вчителя та юриста, раніше працював учителем, інспектором району, лектором райкому партії. Передвиробна програма іншійшого голови райради глибоко продумана, ніж у трьох його суперників. От, скажімо, всі претенденти на крісло керівника району несли: «допомогати соціально незахищеним верствам населення» і крапка. Вважали, що в такий спосіб привернуть на свій бік пенсіонерів, ветеранів, інвалідів. А Поцілуйко вилушав з бюрократичного словолуддя ось такі зрозумілі кожному слова: «Добитися створення в кожному селі і селищі при сільських Радах невеличких мехзатонів (типу МТС) для задоволення потреб пенсіонерів, селян, дрібних фермерів в оранці землі, перевезенні палива, будівельних матеріалів тощо». В іншому місці зазначив: «У кожному селі й селищі мають бути млини, олійні, хлібопекарня, ковбасний, консервний, копальний цехи». І таких, зрозумілих усім пунктів, у програмі є кілька. Саме вони й підкохали виборців до голосування за цього кандидата.

Проте все це, якщо добре постаратися, буде з часом. А що робитиме голова сьогодні та завтра?

— Цими діями затвердив керівників відділів та начальників управлінь. Зразу ж попросу кожного з них представити райраді стратегію діяльності кожної установи та організації, а потім і — підприємств на найближчу перспективу. Потрібна цілкова ієстія: якими діями всі вони зможуть прислужитися району... Хто з керівників бачитиме вихід, працюватиме далі, а хто виходу не бачитиме, перспективи не визначить, того я просто не сприйматиму.

Що ж, позиція жорстка, але може бути виправдана тим, що сприятиме виповненню району з прориву.

«Блажен уже стократно...»

Л. БОРОДЧУК

Зростаючий загальний інтерес до проблем законодавчого забезпечення боротьби зі злочинністю, що делати активніше обговорюються в засобах масової інформації, не випадковий. Він зумовлений факторами як об'єктивними, що визначаються прогресуючим погіршенням кримінологічної ситуації практично у всіх регіонах держави, так і суб'єктивними, пов'язаними головним чином з одночасною розробкою в Україні двох концептуально не схожих між собою проектів Кримінального кодексу.

Проект, підготовлений за заданням Комісії Верховної Ради з питань правопорядку та боротьби зі злочинністю, був проаналізований працівниками правовохоронних органів, підданий кримінально-правовій та кримінологічній експертизі відомими фахівцями з кримінального права Росії та Сполучених Штатів Америки, розглянутий на науково-практичних конференціях і, доставши їм позитивну оцінку, у липні 1993 року внесений Комісією в порядку законодавчої ініціативи на розгляд Верховної Ради України.

В той же час розробка групою Кабінету міністрів, якою керує Генеральний прокурор України, проекту кодексу, що де-факто перетворюється на альтернативний, затягнулася, науковий і кримінально-правовий рівень його виявився надто низьким.

Такими в загальних рисах є обставини, що викликали дискусію. Широкий обмін думками вселяє надію на всебічне осмислення і вироблення конструктивних рішень, на прийняття нарешті Верховною Радою України у всіх відношеннях виваженого сучасного Кримінального кодексу.

Проте, на жаль, автори деяких публікацій, перебуваючи в полоні суб'єктивних факторів та приносячи у жертву корпоративним інтересам чи власним амбіціям користь загальної справи, розпочали цілеспрямовану кампанію, що має на меті дезорієнтувати громадську думку стосовно змісту проекту кодексу, внесеного на розгляд Верховної Ради, будь-що очорнити його.

Характерними в цьому відношенні є, зокрема, публікації М. Коржанського і В. Матвійчука в «Київських ведах» і «Независимости», В. Бородачука в «Урядовому кур'єрі», В. Бубиря у «Праві і бізнесі». Зважаючи на те, що за своїм характером усі згадані публікації, неначе близькож, схожі одна на одну, зупинимося на останній з них.

Опублікована у червні цього року в газеті «Право і бізнес» стаття начальника управління Генеральної прокуратури В. Бубиря має назву «Кримінальне законодавство потребує удосконалення», але ніяк цій назві не відповідає. Жодної з пекучих проблем розвитку кримінального законодавства у статті навіть не названо.

Що це — випадкова помилка, забудувати? Навряд. Маємо всі підстави вважати, що статтю цілком побудовано на перекуренні фактів, їх перекрученні, жонглюванні словами, поняттями і термінами, на інших недобросовісних прийомах. Не удосконалення кримінального законодавства бентежить В. Бубиря, а доля проекту кодексу, який долає піддаючись різному відомству і який виявився неспроможним конкурувати зі своїм одноименим побратимом. Що ж до проблем розвитку кримі-

нального законодавства, то складається враження, що вони йому зовсім не відомі...

Тенденційність і некоректність В. Бубиря впадають в очі з самого початку. Вже у вступній частині, наприклад, зазначається, що до складу авторів проекту, який розробляється на базі Генеральної прокуратури, увійшли відомі науковці відповідних наукових і навчальних закладів. У характеристичні ж авторів проекту, розробленого Комісією Верховної Ради, емітент «відомі» взагалі не згадується, хоча всі вони науковці не менш знайті й заслужені. Більш того, науковці Української академії внутрішніх справ МВС у викладенні В. Бубиря перетворилися на безликих представників, а керівника авторського колективу, доктора юридичних наук, професора В.М. Смітінка взагалі ніяк не названо.

Не будемо марнувати час на славослов'я. В. Бубиря на адресу проекту, що його готує робоча група Кабінету міністрів. Належну ціну цьому проекту вже складено як у виступах у пресі (зокрема, в «Голосі України» 7 квітня цього року), так і у ґрунтовному висновку Комісії Верховної Ради, розісланому Кабінетові міністрів та іншим зацікавленим установам. Зупинимося лише на тих твердженнях, що розкриті на необізнаність читача, зловмисно перекурені факти або які викликають нерозуміння самим автором суті обговорюваних питань.

Безпідставний докір автора у зв'язку з відходом проекту Комісії Верховної Ради від визнання кримінального закону єдиним джерелом кримінального права. Передусім працівникові прокуратури, а тим паче її вищій інстанції, слід було б усвідомити різницю між правом і законодавством і знати, що в законодавстві, зокрема кодексі, питання джерел права не вирішуються; що ж до джерел кримінального законодавства, про які йдеться у статті б проекту, то їх нове трактування у проекті зумовлене концептуально іншим осмисленням. У зв'язку з цим якщо за застарілою радянською доктриною джерелом кримінального законодавства визнавався тільки кримінальний закон, то за проектом такими джерелами пропонуються визнати і Конституцію, яка містить деякі принципи положення, що мають відношення до діяльності кримінально-правового механізму, і нормативні акти, на які є посилаюся у кримінальному законі, і рішення Конституційного суду щодо конституційності норм кримінального закону, і правові норми ратифікованих Україною міжнародних угод. Такий підхід цілком логічний, бо він відображає реальний стан справ.

В. Бубиря жалкує за тим, що проект нібито підміняє загальне поняття злочину поняттям «діяння», а видів злочину — кримінальним проступком, провинністю, кривдою і не вбачає в цьому нічого іншого, крім суто термінологічних змін. Пожалькуємо й ми з приводу своєрідної маніпуляції пана прокурора. У проекті серед видів караного діяння, крім названих, є й злочин. Але Бубиря його не називає. Чому? А тому, що в такому разі довелося б вести мову не про заміну поняття злочину іншим поняттям, а про визначення злочинності в системі каранних діянь його дієсного місця. Ажме, мабуть, немає потреби доводити, що коли, наприклад, умисне вбивство дієсно є злочин, то легка побой, що не завдає шкоди здоров'ю потерпілого, провамірно назвати кримінальним проступком. І це не формальна заміна термінів, як запевняє критик, пропонована градація каранних діянь несе в собі цілий ряд правових наслідків для правопорядку, які реалізуються у визначенні покарання, умовах його відбування і звільнення тощо.

Критикуючи проект, В. Бубиря, очевидно, забув зазначити, що й група Кабінету міністрів у своєму проекті реалізувала ту саму чотириступіньчасту схему поділу каранних діянь, лише змінивши їх назви — злочини, що не становлять великої суспільної небезпеки, злочини середньої тяжкості, тяжкі та особливо тяжкі злочини.

Заперечуючи проти запровадження кримінальної відповідальності юридичних осіб, автор посилається на те, що внаслідок цього індивідуальна відповідальність начебто підміняється колективною відповідальністю, котра тягне за собою порушення прав працівників юридичних осіб, які особисто не вчинили злочину.

Розвінчуючи і цей нагівір пана В. Бубиря. У частині третій статті 27 проекту комісії зазначається, що кримінальна відповідальність юридичної особи не виключає такої щодо публічної службової особи чи функціонера, які безпосередньо брали участь у незаконній діяльності юридичної особи чи сприяли її здійсненню, а частину третьою статті 64 встановлюється, що оголошення юридичної особи злочинною організацією та її ліквідація не тягнуть за собою для її працівників будь-яких інших правових наслідків, крім пов'язаних з ліквідацією юридичної особи, якщо в діях, вчинених цими працівниками, не встановлено ознак караного діяння.

Отже, ніякої підміни однієї відповідальності іншою не відбувається. Запровадження відповідальності юридичних осіб створює, навпаки, умови, за яких службові особи всіх рангів, котрі сьогодні, ховаючись за колективні рішення, реально уникують відповідальності, будуть позбавлені можливості продовжувати злочинну діяльність.

До цього додамо лише, що відповідальність юридичних осіб передбачається проектом не у більшості статей, як твердить В.Бубиря, а у 29 статтях, що становить 9 відсотків до загальної їх кількості і 12 відсотків — до кількості статей Особливої частини кодексу.

Мабуть, було б некоректно полемізувати з критиком з приводу пропонованого проектом інституту кримінально-правового компромісу, який, за його твердженням, може укладатися між потерпілим і правопорядком у разі, якщо за вчинене ним передбачено

покарання у вигляді позбавлення волі на строк до п'яти років. Ажме автор не спромігся навіть ознайомитися з текстом проекту, поданого Верховній Раді, а користується його першим нарисом. Насправді ж укладання кримінально-правового компромісу, за проектом, можливе лише у випадках вчинення кримінального проступку і провинності, за які найбільше покарання передбачається у вигляді позбавлення волі на строкі відповідно до одного і до двох років.

Не можемо поділити ностальгічної туги критика з приводу відмови проекту кодексу від такої міри покарання, як виправні роботи без позбавлення волі та від позбавлення військового злочину.

Виправні роботи є по суті замаскованою формою грошового штрафу, розгичтуного в часі. Тому, відмовляючись від цього виду покарання, авторський колектив, з метою уникнення невинуватеної заміни штрафу на позбавлення волі та забезпечення реальності їх стягнення, під час доопрацювання проекту істотно змінив розміри штрафів.

Існування в чинному кодексі поняття військового злочину пояснюється реалізацією в законодавстві домагань деяких керівників військового відомства на особливе ставовище у сфері законодавчого регулювання. Проект виходить з того, що армія є органічною складовою української держави, на яку поширюється Конституція України та інші її закони у повному обсязі, і тому нелогічно поділяти карані діяння, а тим більше давати їм визначення, виходячи з відомчих ознак, бо такий підхід руйнує проголошений принцип рівності всіх громадян перед законом.

Насамкінець зауважимо, що твердження, «бутимо концепції підготовленого Комісією Верховної Ради проекту Кримінального кодексу не відповідає правосвідомості населення і професійній правосвідомості працівників правоохоронних органів, а введення до нього понять «функціонер», «публічна службове особа», «множинність діянь», «ситуативне об'єднання», «ресціалізація», «передішля» зайве, критик ніяк не вмотивував. Залишимо і ми ці твердження як марні його вигадки без коментарів. Зауважимо лише, що в проекті кодексу всі згадані поняття і терміни мають неабияке змістовне навантаження.

Звернувшись цей невеликий огляд, не дуже плідний за наслідками, але безумовно необхідний, зважаючи на обставини, що його викликали, хочеться висловити сподівання на те, що настане, нарешті, і в Україні час, коли закони розроблятимуть не самі для себе зацікавлені відомства, а спеціально створений з цією метою інститут законодавства на міській науковій та інформативно-аналітичній базі, з високим ступенем її репрезентативності — як у більшості цивілізованих країн.

Лише за цієї умови майбутній розробник законопроекту зможе від широго серця повторити слова видатного подвижника вітчизняної науки Василя Назаровича Карзіна: «Блажен уже стократно, ежели случай поставил в возможность сделать малейшее добро любезной моей Украине...»

Леонід БОРОДЧУК, народний депутат України, голова Комісії Верховної Ради з питань законності і правопорядку.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про участь України у Митній конвенції про перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП 1975 року)

Верховна Рада України ПОСТАНОВЛЯЄ:

Погодитися з пропозицією Президента України про участь України у Митній конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП 1975 року) і вважати обов'язковою цю Конвенцію для України як однієї з держав — правонаступниць колишнього Союзу РСР.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ

м. Київ 15 липня 1994 року

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про внесення доповнення до Переліку видів майна, що не може перебувати у власності громадян, громадських об'єднань, міжнародних організацій та юридичних осіб інших держав на території України

Верховна Рада України ПОСТАНОВЛЯЄ:

Доповнити Перелік видів майна, що не може перебувати у власності громадян, громадських об'єднань, міжнародних організацій та юридичних осіб інших держав на території України, затверджений Постановою Верховної Ради України від 17 червня 1992 року (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 35, ст.517), пунктом 7 та приміткою такого змісту:

«7. Спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації».

Примітка. Зазначені засоби не можуть також перебувати у власності юридичних осіб недержавних форм власності».

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ

м. Київ 15 липня 1994 року

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення доповнень до статті 4 Закону України «Про підприємництво»

Верховна Рада України постановляє:

Частину другу статті 4 Закону України «Про підприємництво» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., №14, ст.168; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., №48, ст.654, №51, ст.680; 1993 р., №30, ст.322, ст.324, №3, ст.481, ст.482; 1994 р., №1, ст.13) доповнити абзацом такого змісту:

«розробка, виготовлення та реалізація спеціальних пристроїв (у тому числі ізонометричного виробництва) для зняття інформації з каналів зв'язку, інших технічних засобів негласного отримання інформації».

Президент України Л. КУЧМА

м. Київ 14 липня 1994 року

РОЗІБРАТИ ЗАВАЛИ НА ШЛЯХАХ ПРИВАТИЗАЦІЇ

1. Необхідність проведення приватизації

Історія і світовий досвід свідчать про необхідність і економічну доцільність трансформації форм власності і раціональної взаємодії підприємств різного організаційно-правового статусу. Ми не повинні абсолютизувати жодну з форм власності, включаючи і державну. У зв'язку з цим вважаємо, що формування ефективної багатоукладної економіки за сучасних умов можливе лише на основі приватизації і корпоратизації великих державних підприємств. Інші рецепти з цього приводу сьогодні просто нереальні. Існує багато різних варіантів здійснення трансформації державної власності. Вибір конкретної моделі приватизації залежить від соціально-економічних і політичних умов, що склалися у державі. Такими сьогодні є:

- фрагментарні ринкові перетворення;
- відсутність повноцінної, сумлінної конкуренції і високий рівень монополізації у суспільному виробництві;
- пайові становище державної власності (принаймні, за питомаю вагою);
- різке падіння національного доходу, промислового виробництва, експорту-імпорту;
- наявність гіперінфляції, політичної нестабільності;
- істотне падіння рівня життя населення і відсутність коштів на придбання майна, яке приватизується, що пов'язане із знеціненням вкладів і втратою довіри до системи Ощадного банку.

Згадаймо, що в СРСР левова частка державних капітальних вкладів фінансувалася, насамперед, за рахунок використання тимчасово вільних залишків коштів на рахунках Ощадбанків.

2. Помилки і недоліки приватизації

Концептуальна модель приватизації, яка реалізується нині, недостатньо враховує названі вище особливості. У результаті виникли суттєві недоліки, які викликають гостру критику різних громадських сил, а також цілком справедливе невдоволення широких верств населення, особливо — соціально незахищених (пенсіонерів, військослужбовців, лікарів, учителів тощо). Хотів би загострити увагу на найбільш значущих недоліках процесу приватизації в Україні:

- громіздкий і негнучкий механізм приватизації в поєднанні з чиновницько-бюрократичною протидією її здійсненню не дали можливості виконати жодну з прийнятних програм приватизації. Всього приватизовано не більш як 10 — 12 відсотків підприємств, які підлягають приватизації, має місце суттєва відмінність у темпах приватизації в галузях народного господарства: в лісовій, деревообробній, легкій, торгівлі й громадському харчуванні — 22 — 37 %, в автотранспорті — 3 %, в сільському господарстві — 2 %, МТС — 5 % тощо (в Росії, як відомо, загальний показник становить понад 70 %);

- серед способів приватизації домінувала оренда з викупом (більше 60 % підприємств було приватизовано саме в такий спосіб). Це означає, що реалізували «найнерівновіш» модель приватизації, яка не давала можливості працівникам бюджетної сфери брати участь у процесі приватизації і яка по суті є збитковою для держави і для самого підприємства через відсутність

зовнішнього джерела фінансування. Закрите акціонування, як один з найпоширеніших способів приватизації, має такі самі негативні наслідки;

— методика оцінки вартості майна підприємства, що приватизують за залишковим методом, дозволяє, з одного боку, істотно знижувати її величину за рахунок збільшення кредиторської заборгованості й зменшення залишків запасів, які входять у валюту балансу, а з іншого, завищувати за допомогою обчислення нематеріальних активів (методика визначення яких недосконала й дає таку можливість). Це положення створює передумови для виникнення «торгу» між підприємством і органом приватизації;

— механізм застосування приватизаційних паперів укр. неєфективний. Він не передбачає ані формування ринку цінних паперів (навіть такого квазі-ринку, як в РФ), ані їх взаємоконвертації. Багато громадян так і не знають, як використувати свої майнаві й житлові сертифікати.

Таким чином, процес приватизації, що відбувається, неєфективний і соціально несправедливий.

Тому не дивно, що в суспільстві існують різні точки зору на необхідність, доцільність і методи здійснення цього процесу. Певні політичні сили взагалі порушують питання про зупинення приватизації в Україні, аргументуючи це відомими помилками в проведенні цього процесу. Навпевно, людям властиво помилятися, але розумні-намагаються вчитися на чужих помилках. Перед нами не лише позитивний, а й негативний досвід російської приватизації. Не повторюймо ж їхні помилки і не припускаймося своїх. А ті, що вже мають місце, не варто драматизувати, а треба своєчасно виправляти.

У зв'язку з цим вважаємо за необхідне висловити свою точку зору на шляхи вдосконалення процесу приватизації, яка полягає ось у чому:

3. Корекція, інтенсифікація й поглиблення приватизації

По-перше, приватизація державної власності потребує не зупинення, а більш поглибленого осмислення й відповідної її корекції, бо вона є невід'ємною складовою частинною реформ, які провадяться в країні, й структурних змін народного господарства; відмова від нею означала б згортання економічних перетворень.

По-друге, існує об'єктивна потреба інтенсифікації й поглиблення процесу приватизації як шляху швидкого подолання перехідного стану в суспільстві.

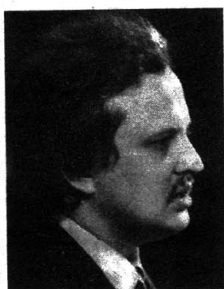
По-третє, для проведення необхідного коригування процесу приватизації склалися сприятливі умови, тобто своєрідний тайм-аут у зв'язку з проведенням переоцінки основних фондів.

Про аргументацію такої позиції й конкретні пропозиції щодо вдосконалення процесу приватизації — нижче.

Неможливість зупинення процесу приватизації в Україні обґрунтовується як теоретичними, так і практичними міркуваннями.

З теоретичної точки зору слід зважувати на те, що:

- приватизація державної власності є об'єктивно необхідним елементом трансформації економіки всіх країн, які здійснюють перехід до регульованої, соціально орієнтованих ринкових відносин;

— зупинення процесу приватизації неминуче спричинить консервацію стану невизначеності відносин власності в суспільстві, що в сучасних умовах лише загострюватиме кризові явища в економіці;

— одержання більших значущих позитивних результатів приватизації державної власності можливе лише за умови накопичення певної «критичної маси» приватизованих підприємств.

Практичний стан справ у сфері приватизації і у народному господарстві України також свідчить про необхідність продовження цього процесу.

Сьогодні держава не в змозі ефективно управляти своєю власністю через відсутність раціонального механізму господарювання. Окрім того, немає правових актів, що регулюють діяльність державних підприємств, а також відповідних функціональних органів управління. Отож держава фактично не має можливості здійснювати права власності в повному обсязі (володіння, розпорядження і використання). Про це свідчить наявність відомих проблем взаємовідносин підприємств і держави: приховування іноземної валюти великими державними підприємствами в західних банках, ухиляння від податкових платежів, некеріваність взаєморозрахунків з держбюджетом, неможливість перешкоджати зміні профілю підприємств, що випускають потрібну суспільству продукцію, введення механізмів банкрутства і санації та багато інших, і таких прикладів більш ніж до соті.

Не можна забувати, що половина всіх надходжень від приватизації (а в 1994 р. передбачається 6 трл. 329 млрд. крб. коштів) має надійти до держбюджету. Це також реальна можливість наразі компенсувати знецінені вклади населення.

Чинне нині господарське законодавство в Україні вже значною мірою орієнтовано на функціонування підприємств за умов ринку, а водночас не має підліг державного права щодо приватизації державних підприємств. Тому держпідприємства змушені діяти як ринкові структури, не будучи такими по суті. Зрозуміло, така суперечність не може залишатися тривалий час без суттєвого зниження ефективності суспільного виробництва, що, власне, й спостерігається в нашій економіці.

4. До чого призведе уповільнення або зупинення приватизації

Уповільнення темпів приватизації означало б збереження такого самого розв'язного становища держпідприємств із збереженням кризового стану на тривалий період часу. Зупинення процесу приватизації чи то кардинальна зміна умов її проведення створить серйозні правові колізії щодо осіб, які стали вже власниками, бо доведеться розв'язувати цілий комплекс надто складних проблем, котрі не мають юридичного основи.

У повільненні темпів приватизації виникає реальна загроза міжнародної економічної ізоляції України, залишаючи її за рамками світогосподарських інтеграційних процесів. Ідеться не тільки про припинення якихось інвестиційних проектів і допомоги з боку фінансових установ, західних країн, а й про неможливість рівноправного й взаємовигідного співробітництва з дер-

жавами СНД, і насамперед з Росією. Вже сьогодні істотно відставання України за темпами реформування своєї економіки від РФ зумовлює виникнення значних економічних втрат й негативних соціально-політичних наслідків у відносинах двох країн.

Відхід у справі приватизації матиме також серйозні соціально-психологічні наслідки в суспільстві, пов'язані з розчаруванням у неконструктивних діях вищого керівництва та втратою довіри до Верховної Ради. Поновлення реформ після такої акції буде вкрай утруднене з точки зору досягнення довіри їхніх безпосередніх виконавців.

5. Напрями вдосконалення приватизації

Таким чином, приватизацію проводити треба, але для подолання наявних недоліків потрібна значна корекція цього процесу, а саме:

— законодавчо гарантувати всім громадянам України можливість брати участь на рівних засадах у приватизації і в реалізації їхніх приватизаційних сертифікатів з взаємоконвертацією майнових, житлових й земельних приватизаційних паперів;

— забезпечити вільний продаж і купівлю громадянами України своїх приватизаційних сертифікатів як цінних паперів;

— створити механізм економічного зацікавлення у залученні фінансових посередників, які формують повнокровний ринок цінних паперів, гарантувати економічну безпеку як дрібних вкладників, так і самих фінансових посередників;

— організувати забезпечити проведення приватизації переважно такими способами, які б дозволяли отримувати неабиякий прибуток (відкрити акціонування з котуванням цінних паперів на фондовому ринку, комерційний і некомерційний конкурс, аукціон і таке інше) та спрямовувати її на індексацію знецінених вкладів населення на рахунках Ощадбанку;

— індексація вкладів доцільно проводити диференційовано залежно від величини вкладу (чим більша сума, тим менший коефіцієнт індексації) та від тривалості трудового стажу вкладника (чим більше стаж, тим більший коефіцієнт індексації);

— посилити виконавчі органи приватизації, сформувати структуру за типом міністерства, надавши їм відповідні повноваження;

— забезпечити приваблювання проценту ставки за проіндексованими вкладками населення, створивши тим самим сприятливі умови використання тимчасово вільних коштів для фінансування пріоритетних державних інвестиційних проектів;

— розробити механізми залучення іноземних капіталів до потрібних Україні галузей на засадах погодження інтересів вітчизняних й зарубіжних інвесторів і, нарешті, створити необхідні умови для формування сприятливого інвестиційного клімату в країні (сьогодні Україна за цим показником посідає 149 місце!);

— провести законодавчу й господарську експертизу процесу відчуження власності об'єктів приватизації;

— розробити програму розвитку збанкрутілих підприємств (ліквідація, санація, пільгова приватизація);

— передбачити ринкові методи визначення вартості майна підприємств, що приватизуються, на засадах капіталізації прибутку й ринкової оцінки активів.

Зрозуміло, можна продовжити перелік напрямів удосконалення процесу приватизації державної власності в Україні, проте це є предметом наступних дискусій після прийняття рішення про необхідність продовжувати й поглиблювати приватизацію в нашій державі.

Валерій КОЛОМІЙЦЕВ,
народний депутат України, заступник
голови депутатської групи «Центр»,
член Контрольного комітету Верховної
Ради України з питань приватизації,
кандидат економічних наук.

ПЛАВАННЯ ПІД ЩАСЛИВИМИ ВІТРИЛАМИ

КОЛИ це почалося? Мабуть, тоді, коли п'ятиборець Володимир Блохін та його дружина — видатна українська спринтерка Катерина Адаменко «прилаштували» свого меншенького Олега до футбольної школи «Динамо» (Київ). І поплив стрункий білочубий хлопчина широким футбольним морем під щасливим вітрилом.

Дружу з Олегом ось уже понад чверть століття, мало про нього написав. Але не наважусь назвати точну цифру призів, нагород і відзнак, які він завоював винятковим талантом і важкою працею, прославляючи рідну Україну, Київ. Як не назву й точної кілько-

сті м'ячів, забитих ним за роки, проведені в футболі. Їх, мабуть, за тисячу. Це для довідки тим з нинішніх гравців київського «Динамо», які чи не від великого розуму, чи не від достатньої вихованості зневажливо запитують: «А хто такий Блохін?»

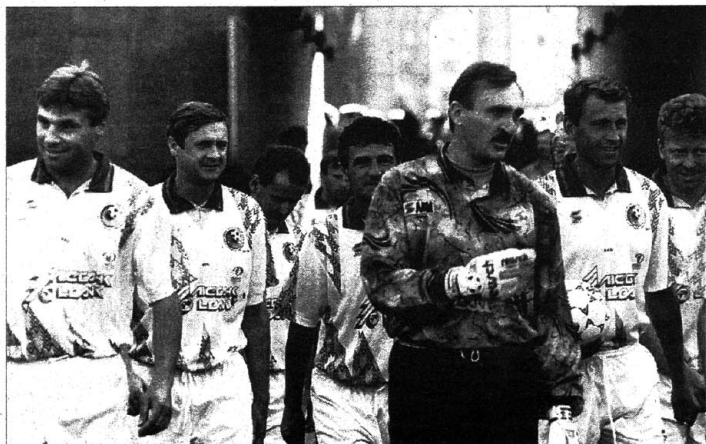
Але пробачимо їм непроглядну темність. Чи хотіли б вони цього, чи ні, але Блохін був, є і буде нашою національною гордістю, вітрцем патріотизму.

Велику любов до нього з боку уболівальників і футболістів знаменитостей з різних країн засвідчили свята на честь презентації Міжнародного благодійницького фонду Олега Блохіна, матч на Республіканському

стадіоні збірної світу і зірок «Динамо» (Київ). Сам Олег і його чарівна дружина, видатна українська гімнастка Ірина Дерюгіна одержимі ідеєю посприяти прогресу українського спорту, а головне — найбільшу увагу приділити юні.

У таких випадках кажуть: хай їм Бог допомагає. Але й люди обов'язково також. Адже тільки спільно, об'єднавшись світлою ідеєю, можна інколи й диво створити.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ,
Сергій КОВАЛЬЧУК (фото).

Жнива-94

Полтавщина жнивє

Організовано розпочали «Жнива-94» хлібороби Полтавщини. Завдяки обласкому управлінню, який багаторічними очолює народний депутат України Петро Кішчик, господарства мають паліть і мастила, що дає змогу нормально збирати хліб. Велика спека вплинула на стан посівів зернових. Але навіть у таких складних погодних умовах багаторічними сільськогосподарськими підприємствами виростили добрий урожай. У КСП ім. О. Довженка, що в Шиньківському районі, з кожного гектара (загальна площа зернового класу сягає 800 гектарів) намолочують по 40 центнерів ячменю та по 32 центнери гороху.

На знімку: комбайнер Йосип Антонович Бочковський із сином Анатолієм; підзначається на зби-

ранні хліба комбайнер Олександр Бочар.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА.

Кінець світу у Димері?

Директор райгоспсу «Димерський», що у Вишгородському районі на Київщині, Павло Бриг зустрів нас з кореспондентом обласного радіо Ніною Карповею без оптимізму.

— Що у вас нового і доброго? — подікавалися ми у господаря скромного кабінету.

— Кінець світу, — без жадного натяку на гумор відповів Павло Іванович. — Оце закладає закінчення заготовки сіна й сінажу — і техніка зупинилася. Ані краплі бензину, солярки, ані грама мастила не залишилося. А попереду жнива: 750 гектарів зернових збирати немає на чому. Годі вже говорити про підготовку площ під осінню сівбу.

Купити? Та за тону мастила комерційні структури продають 880 доларів. Щоб заплатити такі гроші, я повинен продати півстада. На місяць роботи нам потрібно десять тонн мастила. Взяти кредит — теж справа сумнівна, бо ми не потягнемо 240 відсотків річних...

Райгоспс «Димерський» — традиційний постачальник м'яса для столиці. Відвантажувач його для киян щороку 600 тонн. Це і птиця, і величезна. А нині виробити м'ясо — собі у збиток. Вартість комбікормів, ціни на курчат (свого інкубатора радгосп не має), затрати на утримання і виробничі витрати дають позначки, що радгоспу дешевше скупити м'ясо у селян, щоб перепродати його в місті.

Уже нині зорганізованість «Димерського» партнерів становить три мільярди харчовців. Правда, і димерцям зборували кілька мільярдів харчовців. Усі всім винні, а віддавати нічим і краю цій ситуації не видно.

— Але ж крутяться якось ваші колеги, — підсипає сіль на рани директорів.

— Та вже і ми докрутилися до такого стану, що не знаємо, в який бік розкручуватися, — невесело жартує директор. — Доти, доки не буде державної програми розвитку села, за якою кожен займатиметься своїм ділом, ми не вийдемо з кризи.

Я знаю, що Павло Іванович не сидить склавши руки. Поки що виручають переробні цехи — плодоконсервний і м'ясний. Тому тупомислячі і консервованими овочами та ягодами радгосп розраховується за електроенергію, купує будівельні матеріали. Ажне, незважаючи на скрут, тут же й будуються. Зокрема, пташники переводять на опалення газом замість солярки, яка обходиться надто дорого, реконструюють консервний, споруджують забійний цех. А це — житловий будинок на 52 квартири, якого чекають — не дочекаються чорнобильські переселенці.

Є і ще одна можливість утриматися на плаву: вирощувати овочі на закритому ґрунті. Проте, хоч як сушили голови місцеві спеціалісти, а з усього виходить, що для реалізації цієї ідеї треба продати... півгосподарства.

Найбільша надія на газове котельню. І хоч недешево вона обійдеться — у всім мільярдах харчовців, та це дасть можливість створити виробничий замкнений цикл — від вирощування птиці і овочів до їх перероблення. Проте радгоспу повинна хоч трошки підсидити держава, бо коштів на спорудження є лише половина. Та ще й ураховуючи, що Вишгородський район сусидить з чорнобильською зоною. Однак обминають увагою господарство великі керівники. А «Димерському» нині так потрібне державне сприяння у розв'язанні певних проблем.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Димер
Вишгородського району
Київської області.

ХЛІБ НАШ ЗГОРЬОВАНИЙ

Сумний вигляд має нині хлібне поле Кіровоградщини. Минулої осені засіяли 395 тисяч гектарів озимі пшениці, що значно менше, ніж у попередні роки. А пезривнували тільки 311 тисяч гектарів посівів. Сходи слабі, низкорослі, без розвиненої кореневої системи. Особливо у південних районах області — Устинівському, Бобриньському, Долинському, Новоградському та інших. Є примороза, що й тут складється така ситуація, як у Криму та ряді районів Одещини, де хліба не буде, а матимуть низкорослі травостій і соломую замість зерна.

Звісно, що одна з причин такого становища — холодна і безсніжна зима. Але чи не найголовіша — порушення технології вирощування озимих. Та хліба тільки їх.

Сьогодні до нас присипують, чого не посіяли просо, гречку й кукурудзу, — розповів голова КСП «Комінтерн» Бобриньського району Микола Охрименко. — А куди ж було його сіяти, як воно б вже не зійшло? Де були ці розумники, коли в мене під час осінніх польових робіт тижнями простояла техніка за браком пального-мастильних матеріалів? Та й навесні справи були не кращі. Лише в середині травня закінчили оранку, довели поле до «кондиції».

Загалом область відіслалася. Озимі «запалати» ярином: горохом, вівсом, кукурудзою. На них і надія, але теж не тверда. Потім настане пора доглядати за посівами. І знову проблема з дотри-

манням технології, а її спрощення призводить до збур'янення і значних втрат урожаю.

— Я просто не розумію політику нашої держави в промисловості, — обурюється заступник начальника обласького департаменту з землеробства і рослинництва Микола Сременко. — Півд контракт обіймає гербиди. Дешеві, але це, як і «демо», замало, щоб дотримувати агротехнології. Треба обробляти кукурудзу, а чим? Знову пропонується сорокапроцентну амонійну сіль 2,4-Д, яка знищує лише 4-5 видів бур'янів. І в той же час є препарат діален, що ефективно діє аж на 200 видів. Він і дешевший, і температурний режим застосування кращий. Є препарат ще ефективніший — дезормон. Він «бере» все, навіть те, що діален неспроможний.

А ціна? Для наочності Микола Володимирович бересть за підрахунок: дезормону треба 0,7 кг на гектар — по 4 долари за кілограм, а амонійної сі сої — 2 кг на гектар — по 3,3 долара за кілограм. Уловлюєте різницю? Кіровоградці уловили й уклали з французами договір, за яким ті поставили 50 тонн диво-препарату.

Чому так? — дивується Микола Володимирович. — Державне об'єднання «Агрохім» продовжує постачати те, що найменше потрібно, а бізнесмени з АТ «Укрпробізнес» без проблем виконують будь-яке замовлення. Хочеш діален — будь ласка, треба дезормон — жодних проблем. Якби наші державні сільськогосподарські

структури відповідали за дотримання технології, було б усе інакше. А так вони на себе жодної відповідальності брати не хочуть.

Виростити врожай ще якось виростає, а чи зберуть — не знаю. Бригадир тракторної бригади колгоспу імені Мічуріна Голованівського району Володимир Кучеренко, ознайомлюючи зі своїм господарством, показав рукою на довгий ряд тракторів, які надовго завамерли на території.

— Стоять, бо нема мастила. А як привезуть, то, буває, що й заливають страшно: через три-чотири години роботи мотори плавляються.

Можливо, нашим сільгоспчинникам невідомо, що мастила з комбайнів поздовжали в тракторі ще перед закриттям вологі? І стоять вони мертвим металобрухтом напередодні жнива. А вони вже розпочалися. Чим його збирати? Аж крім мастила в області немає ще й пального.

І все ж надія на врожай, хай і слабкий, є. Особливо у північних районах, де за сприятливих погодних умов можна одержати по 27-32 центнери ячменю з гектара, непогано пішла в ріст кукурудза. Ось тільки б знову не перебіло з палином. Тоді знову жнива замість двох — двох з половиною тижнів затягнуться на місяць і більше. А це означає, що буде втрачено і ті крихти хліба, які нам дасть улітку скривжене природою кіровоградське поле.

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

Позмагаймося!..

Нове — це, як відомо, добре забуте старе. А коли оте старе і не забувалося, і хотілося його повернути, то якось незручно було це робити, «неможливо». Та, нащасті, члени тваринницької бригади Т.Кучерука колективного сільськогосподарства «Україна» наважилися на такий «ревізіоністський» крок: направили колегам на молочно-тваринницькій фермі другого відділу радгоспу «Пралор» листа, в якому нагадали, що їхні колективи — давні друзі-суперники у змаганні, і час уже знову помірятися силою.

Сьогодні, коли промисловість переживає не найкращі часи, коли велика кількість заводів зупиняється виробничою, є люди, які шукають шляхів, нових ідей та технологій, щоб працювати по-новому.

Про одну з таких розробок уже йшлося в статті «Щоб багаті, треба хотіти» («ГУ», № 63, 6 квітня 1994 року). Освоївши унікальну технологію, Інститут харчової хімії та технології АН України і київський завод «Алмаз» налагодили випуск ліній з перероблення сої.

Спеціалісти заводу працюють над створенням автоматизованої лінії з виробництва зеленого корму гірлопінним способом. Це дасть можливість незалежно від погоди на сорока квадратних метрах отримувати зеленої маси в кількості не меншій, ніж люцерни з шістьох гектарів. Але значно кращої якості. Вже сьогодні співвідношення зерна до маси — 1 до 9, а плановано 1 до 10...

«Алмазівці» обійшли іспанців

Ліне Іспанія виробляє таке устаткування, але там переважає важка ручна праця і ефективність значно нижча. На користь вітчизняної лінії і її ціна (десь мільярд харчовців), тоді як іспанська лінія коштує близько 100 000 доларів США. Зрозуміло, що сьогодні і мільярд харчовців для сільських господарств — також велика сума і не всі господарства мають такі кошти, але робота лінії окуповує ці гроші за 10-15 місяців.

Та й ціна лінії «кусається» не з вини заводу: надто дорогі комплектувальні. Схожа історія і з іншими товарами «Алмазу»: «штучною киркою», дистильаторами води, вологомірами. А всі ці вироби вкрай потрібні й розроблені в використання найновітніших досягнень науки, передової технології.

Луганська область.

Анатолій КОВЕЛЬНИК.

Київ.

Новосілля можуть і не відбутися

Чорнобильська біда не обійшла й Буковину. Деяким населеним пунктам у Кіпчанському та Заставнівському районах було надано статус зони підвищеного радіаційного забруднення. Життя у них під дією цих чинників стає дедалі нестерпнішим. Тому в області розробили й почали втілювати програму переселення людей, чий оселі перебувають у найбільш уражених місцях.

Одне із сіл виростає неподалік Чернівців, на лівому березі Пруту. Називається воно Новий Кисилів. До кінця року сюди мають перебраться двісті осіб.

Область багато зробила вже для того, щоб постраждалі від «мирного атома» буковинці

Ситуація

одержали нові помешкання. Зведено коробки цих будинків першої черги, прокладено комунікації, південною електроенергією, розпочалася газифікація.

Проте темпи робіт незадовільні, — зазначив керуючий Чернівецьким обласним будівництвом Юрій Гаврилюк. — Ми видавали на майданчик водосталь людей, технічних засобів. Але по-справжньому розвернутися підрозділу заважає вкрай незадовільне фінансування з боку Мінчорнобиль. Кошти надходять із значним запізненням. Звідси й часті зупинки, невизначеність. Щоб

не допустити остаточного зупинення будівництва, область дотулає нас із свого бюджету. Але цілком взяти на себе тягар фінансування їй не по кишені. Якщо так буде й далі, обіцяні двісті новосілів на осінь не відбудуться. Люди кватирками радіаційну, задишаністю від отруйної пилки у своїх садах, приречених на загибання. Деякі можуть не дожити до цієї пори, бо здоров'я багатьох мешканців зони дедалі гіршає. Можливо, хоч це розчулить душі керівників Мінчорнобиль і вони відкажуть свою зобов'язаність перед будівельниками.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Перекреслені надії?

Парламент Молдови розпочав обговорення проекту Конституції республіки. І ось перша стаття стверджує, що бурхливу, неоднозначну реакцію як у депутатів, так і в частини населення.

Особливо стурбовані два регіони: східні Лівобережжя та південний, де компактно живуть гагаузи та болгари. Ознайомивши Молдову як унітарну державу, автори проекту поставили під загрозу слабку рівновагу, що встановилася в суспільстві після приходу до влади Аграрно-демократичної партії, з якою і Лівобережжя, і гагаузи пов'язували надії на одержання особливого правового статусу. До того ж завоювання на законодавче зміщення статусів цих регіонів робилося на са-

У сусідів

мому високому рівні: Президенти Молдови та лідери АДПМ. Обміняючись роз'ясненнями питання півдня загалом і була куплена згода населення південних районів взяти участь у парламентських виборах, які відбулися в лютому. Саме тоді у частині Молдови було зафіксовано найвищу активність виборців. Робота парламентської комісії над проектом закону про статус гагаузького півдня, що розпочалася незабаром, змінила це населення в думці, що питання розв'язання, котрого вони домагалися з 1989 року, нарешті вже буде розглянуто. Перша стаття

Конституції ці надії, можна сказати, звела до нуля.

Занепокоєність у цьому зв'язку відчувалися і в Придністров'ї. Голова парламенту Григорій Маракуча вважає, що тим категоричним формулюванням, яке визначає устрій держави, парламент Молдови перекреслює все, що напрацьовано в плані політичних переговорів. Проект нової Конституції не припускає не лише конфедеративний, а й федеративний договір Молдови з Придністров'ям. Момент, що означає відкочування назад до позицій, які Кишинів і Тирасполь займали до придністровської війни. У складній ситуації, коли Придністров'я чітко розуміє, що бажане неможливо, можна чекати на ще більше її загострення.

Бо поступки тираспольських властей Кишиневу нижче від планки «кримського варіанту» сплинути бути не можуть. Принаймні це стверджують перші особи адміністрації Тирасполя.

У самому парламенті проти такої постановки питання виступають соціалісти, тож під час наступного обговорення статей Конституції очікують запалі суперечки. Коли ж стаття про державний устрій Молдови пройде, жодні розмови про державно-правовий статус півдня та Придністров'я будуть уже неможливі. А це означає, що нова Конституція Молдови в перспективі може мати силу лише в центральній частині республіки. Два регіони вже сьогодні відмовляються її приймати.

Світлана ЧАЛА.

Проблеми

Роботи вдень

зі свічкою не знайти

За підрахунками єреванських спеціалістів, кожний восьмий працездатний громадянин — безробітний. Здебільшого це так звані «приховані» безробітні, офіційно зареєстровані державою. Армія непрарахованих стійко зростає — поволиво, але невинно загасити заводи та фабрики.

Перша хвиля безробіття «накрила» інженерно-технічний склад — будівельників, механіків, конструкторів, тоді пішли лікарі, юристи, хіміки, аграрники. Серед них — дипломовані спеціалісти з багаторічним досвідом роботи. Звідси й така серйозна для Вірменії проблема відливу умів.

Пряма дорога до Центру зайнятості стелиться і вчорашніми студентами. 83 відсотки випускників вузів змушені шука-

ти роботу самостійно, без підтримки рідної альма-матер. Що чекає на них у майбутньому? 110 драмів допомоги у зв'язку з безробіттям — розмір мінімальної зарплати, за яку можна купити, приміром, лише п'ять свічок на рік. Нині, в умовах енергетичної кризи, це дуже ходовий товар у Вірменії.

Віген САРКІСЯН.

Єреван.

Отакої!

Азбука російська,

а «парасолька» — болгарська

На запитання «За що всім запам'ятав Болгарію?» більшість з опитаних болгар (19 відсотків) вважає — за «їхню азбуку».

Ось якраз коли Софія традиційно урочисто відзначає день св.Кирила та Мефодія, з Москви надійшла вістка про те, що російський учений, професор Московського гуманітарного університету Валерій Чудінов винуват у теорії походження азбуки російської азбуки. Він вважає, що в ІІ—IV столітті в Придністров'ї існувало так зване складене письмо, від якого й походить російська писемність і яке залишилося аж до XVII століття.

Теорія В.Чудінова має спекулятивний характер, — так відрагували софійські газети на «сенсацийне» повідомлення з Москви, — Росія прагне приписати внесок Кирила та Мефодія у розвиток слов'янської цивілізації. «Своїми безглузди-

ми ідеями дехто хоче зіпсувати нам свято», — зазначив вісник «24 часа». — Та й болгарські вчені уже втомлялися спростовувати їх. Якщо Москві так хочеться присвоїти собі шось із болгарського внеску до світової історії, то нехай. Водночас нехай росіяни приписавши собі й «болгарську парасольку», це нам укрій необхідно — розділити провини по-братськи». В 70-ті роки саме постраждали з «парасолькою» в Лондоні було вбито болгарського письменника-дисидента Георгія Маркова. Звичайно, не без відомої й технічної допомоги московського КДБ. Але Москва чомусь цурається цієї «мокрої справи».

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

Софія.

А як у них!

П'ють. Та ще й як!

ходження, які відстають на три середньостатистичні чарки. Останні в списку — темномірки учні: менш як чотири порції алкоголю на тиждень випивають юнаки і одну — дівчата. Варте уваги те, що їх набагато випереджають білі студентки, які дозволяють собі в такій кількості розслабитися чотири рази на тиждень.

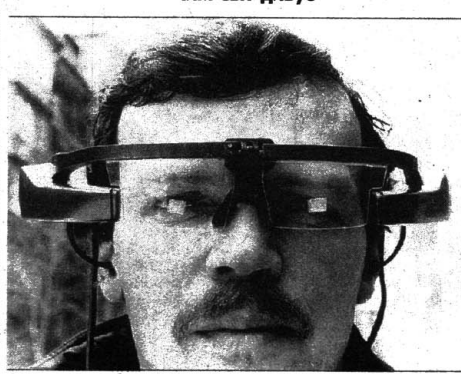
У цілому, зазначено в дослідженні, особливо стрімко зростає серед жіночої полови-

ни студентства частка не лише тих, хто вживає спиртне, а й дуже вживає. Наприклад, ці 70-х років їх було 10 відсотків, тепер — більш ніж третина.

Загальна статистика вживання алкоголю в американських вузах має такий вигляд: принаймні раз на два тижні беруть участь у серйозних випадках (5 і більше порцій за вечір) понад половина студентів-юнаків і 37 відсотків дівчат. Вільні між трет-

Кишинів.

Чим світ дивує

В ОКУЛЯРАХ — ТЕЛЕВИЗОРИ

На знімку: універсальні окуляри для перегляду телепередач виважені двома угорськими інженерами. В окуляри вмонтовано два мініатюрні телевізори. А кольорове зображення, супроводжуване стереозвуком, спрямовується до очей за допомогою двох крихтих дзеркал, розміри яких не перевищують розміру очей. Окуляри можна вільно підключати до телевізійного тюнера, відеореєстратора і навіть комп'ютера, що уможливило використання їх у медицині та промисловості, обчислювальній і військовій техніці.

Фото ІТАР—ТАРС.

Передовий досвід

Далекі-близькі «Новини»

У Казахстані вийшло перше число газети українською мовою «Українські новини».

Це тижневик, наклад якого коштує по 15 тисяч екземплярів. Засновником виступив Кабінет міністрів Республіки Казахстан. Видання адресується представникам української діаспори. Колектив узяв зобов'язання інформувати читачів про події, що відбуваються в Україні та світовій українській діаспорі. Та найбільше, звичайно, «Українські новини», орієнтовані на відродження української культури майже 800 тисяч українців, що мешкають у Казахстані.

Альматі.

Аномалія

У центрі Африки випав град

У центрі Африки випав град. Рідкісну можливість пограти в сніжки на півдні їх своїх будинків одержали мешканці провінційного центру в Кенії — Накуру, що трохи південніше від екватора.

Ніхто зі старожилів не зміг пригадати щось подібне. Здивовані мешканці Накуру скористалися з унікальної можливості сфотографуватися на тлі чирмалів заметів. Щоправда, протрималися вони недовго. Через кілька годин африканське місто вже оповів густий туман.

Григорій ПОТАПОВ.

на студентів і п'ята частина їхніх подруг напиваються не менш ніж раз на тиждень. У доповіді наведено статистичні дані, які підтверджують його висновок, що «випивки в студентських містечках США мають жахливі наслідки». Відповідно до цієї інформації 95 відсотків тих, хто зловживав і більш ніж половина всіх травм і поранень у коледжах є результатом вживання спиртного. У 9 з 10 випадків згадувалися злочини, жертва — або той і той — перебували в стані алкогольного сп'яніння.

Михайло ІЗМАЙЛОВ.

Продиктовано в номер

Кінець війни

Вашингтонську декларацію про нормалізацію відносин і принципи економічного співробітництва між Йорданією та Ізраїлем підписали король Йорданії Хусейн та прем'єр-міністр Ізраїлю І. Рабін у присутності Президента США Б. Клінтона після зустрічі, що відбулася у Білому домі. Тим самим офіційно покладено край становій війні, що зберігалася між двома сусідніми країнами протягом 46 років. «Ці далекоглядні державні дії зробили вибір на користь примирення, вирішивши ліквідувати розкол, який надовго розділяв дві древні землі», — заявив Б. Клінтон. Йордансько-ізраїльська декларація передбачає здійснення «енергійних» дипломатичних зусиль з метою вироблення всеосяжного мирного договору, проведення регулярних зустрічей на найвищому рівні, початок співробітництва правоохоронних органів обох країн у боротьбі з тероризмом і контрабандою наркотиків.

Щоб не плутатись у герольдії

Б. Єльцин підписав указ «Про державну герольдію при Президенті Російської Федерації». Державним герольдімейстером призначено заступника директора Державного Ермітажу з наукової роботи Г. Вілінобова. Місцем розташування державної герольдії буде Санкт-Петербург.

Основні завдання герольдії: геральдичне забезпечення у встановленому порядку роботи щодо створення і використання офіційних символів Російської Федерації та суб'єктів Російської Федерації, створення прапорів, державних і відомчих нагород, форменого костюма військовиків та інших державних службовців.

Належить остаточно вирішити

Латвійський парламент на позачерговому пленарному засіданні обговорить законопроект «Про договори Латвійської Республіки і Російської Федерації». Мається на увазі пакт військових угод між Латвією і Росією, що його під час візиту до Москви 30 квітня підписав Президент Латвії Г. Улманіс. Рішення про це прийняла президія латвійського сейму. До сейму Латвії вже надійшов проект закону про військові відносини, розглянутий і схвалений Кабінетом міністрів. Є висновок президії сейму про передачу законопроекту на розгляд парламенту, з тим щоб той доручив парламентській комісії у закордонних справах і комісії з оборони розглянути законопроект і підготувати його для остаточної ухвали на пленарному засіданні парламенту.

Вогонь недоречний

У ході переговорів між Президентом Азербайджану Г. Алієвим та повноважним представником Президента Росії В. Казимировим було продовжено узгодження позицій з питань врегулювання вірмено-азербайджанського конфлікту. На зустрічі було досягнуто згоди про необхідність розроблення заходів, спрямованих на закріплення режиму припинення воєни у зоні конфлікту.

За те, що воювали, — землю

За рішенням властей міста Дубоссари (Придністров'я), козакам з Росії, котрі воювали на боці Тирасполя, виділено на околицях міста земельні наділи. Перше козацьке землеробське господарство очолив отаман Ю. Шкуро.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентів.

Американські студенти щорічно витрачають на спиртне 565 мільярдів доларів — більше, ніж на книги, кау, чай і решту напоїв, разом узятих. Про це свідують у розп'ятому вигляді в США доповіді Конісії з боротьби з пристрасною до наркотичних речовин, яку було створено два роки тому з ініціативи сенатора Колумбійського університету.

Як з'ясувалося, найбільш пиячують категорією студентства США є білі молоді люди. Вони вживають у середньому 9 порцій спиртного на тиждень. Після них йдуть студенти латиноамериканського по-

Академік КНИШОВ:

«ВИ ЗДОРОВІ? НА СКІЛЬКИ ВІДСОТКІВ?»

Медицина

На Херсонщині сперше в історії місцевої медицини почали робити операції на серці. Прямо причетний до цього Київський інститут серцево-судинної хірургії. Наш кореспондент взяв інтерв'ю у директора інституту, Геннадія Книшова, який щиро дякує Херсонському діагностичному центру, на базі якого читають цикл лекцій для медиків області.

— Місцева влада не шкодує коштів на медицину, — сказав Геннадій Васильович. — Якщо в Україні в середньому на її потреби виділяють десь 8 відсотків бюджету, то у нас — аж 22. Звідси — хороше оснащення наших лікарень діагностичним і лікувальним обладнанням, краще забезпечення ліками. Найбільше мене притягло Херсонський діагностичний центр. І ось чому. Він максимально наблизився до практичної медицини, працює з лікарями, починаючи з дільничного лікаря до обласного спеціаліста. Тут запроваджено чітку систему комп'ютерного обліку пацієнта, складають реєстр найпоширеніших захворювань, у тому числі серцево-судинної патології. Всіляку підтримку заслугове прямих зв'язок центру з районними лікарнями та нашим інститутом. З допомогою керівника центру Анатолія Голунова наш інститут, по суті, відпрацював нову технологію діагностики й лікування серцевих захворювань.

Розпочали з того, що взяли на облік усіх дітей з виявленням уроджених вадам серця в області це більш як 1000 дітей різного віку. Дітей викликають до Київського інституту серцево-судинної хірургії для планової перевірки та уточнення діагнозу й роз'яснення питання щодо потреби в лікуванні. За потреби — одразу ж пропонують операцію. До речі, операції на серці для громадян України безплатні. Уточнені дані й рекомендації щодо кожного хворого терміново передають до Херсонського центру. Інший напрям роботи — невідкладна діагностика пороків у новонароджених. У випадках, коли потрібна термінова операція (образу шлунку, кровообігу) одразу ж після народження дитини, викликають хірурга з нашого інституту, який працює разом з місцевими спеціалістами з обласної дитячої лікарні. Такий досвід уже є. А коли змушені оперувати пацієнта із застосуванням штучного кровообігу, то його направляють до Києва. Вважаю, що у вашій дитячій лікарні є всі умови для створення кардіохірургічного міжобласного центру, який охоплював би Херсон, Миколаїв, Одесу, Крим. Деякі херсонські, та й не тільки херсонські, спеціалісти уже стажаються в Київському інституті. Занимається лише побачити обласній дитячій лікарні більше й сміливіше приймає на лікування тяжко хворих пацієнтів з району, а не залишати їх під відповідальністю місцевих лікарів.

— Отже, наявність вашого діагностичного центру з добре налагодженим прямим і зворотним зв'язком, а також хороша клінічна база вигідно вирізняють Херсонщину серед інших областей, де такі центри працюють переважно про зворотний зв'язок і підтверджен-

ня правильності поставленого діагнозу?

— Херсонці пішли далі. Взяли на облік всіх вагітних жінок, що дає можливість виявити патологію плоду на ранніх стадіях його розвитку. Тобто прогнозувати здоров'я майбутньої дитини, вчасно втручатися, щоб уникнути ускладнень. Іншими словами, тут сповідають принцип — завчасно розпізнати ту чи ту патологію і негайно вжити заходів до викулювання пацієнтів, не доводити їх до критичного стану, коли лікар опиняється перед фактом тяжкої, часом невилковної хвороби.

— Геннадію Васильовичу, діагностичний центр періодично оперує статистикою, яка значно розходиться з офіційною. Головному лікарю Голунову закидають, що він начебто згущує фарби, хоче свідомо зіпсувати цілком нормальну картину захворювань в області. Декотрі чиновники згущують його в усіх гріхах...

— Як європейська держава маємо орієнтуватися на досягнення світової цивілізації і розставити з сумнівними традиціями. Для цього наш інститут розробляє нові технології діагностики та лікування серцево-судинних захворювань, де чітко буде сказано, які методи застосовувати, на якій апаратурі, яку суму має витратити на це держава і який відсоток видужання можна мати від застосування повної чи часткової технології програми. Це надзвичайно важливо не лише для організаторів охорони здоров'я, а й для майбутньої страхової медицини.

Повні, всебічні результати можна одержати лише тоді, коли суворо використовуватимуть усі наявні методи, визначені стандарти. Обмежитися тільки, скажімо, електрокардіограмою, виявивши серцеві вади — це все одно, що визначити обсяг діагностики і лікування на 30 відсотках замість 100. Але нерідко на вимоги світового рівня ніхто не звертає уваги, бо не відповідає за невикористання наявних методів. Наші спеціалісти приїжджають до Херсона саме для того, щоб передати колегам набутий досвід.

І хто знає, може, новаторська практика вашого діагностичного центру підкаже, як краще розробити програму для студентів вузів, лікарів-практиків, управлінців із впровадження чітких і обов'язкових стандартів діагностичних і лікувальних у нашій закладі. Час покласти край клікавотий невизначеності, суб'єктивізму в оцінці дійсного стану в медицині, навчитися об'єктивно формувати її показники. Херсонці роблять корисну й перспективну справу.

Іван КАЛІНІЧЕНКО.
Херсонська область.

ОЩАДЛИВІСТЬ НА ОСВІТІ ТА НАУЦІ НЕ ЗАВЖДИ ДОРЕЧНА

3 пошти

Про те скрутне становище, в якому опинилися наші наука та освіта, говорять на різних рівнях і з різних трибун. Так, недавно про ставку науки та її роль в економічному розвитку України на сесії Верховної Ради доповідав академік НАН України В. Патон. Він, зокрема, наголосив, що «такої «економіки» на науці й на освіті, такого нехтування їхніх проблем, такого ставлення до їх використання для розбудови держави наша країна ще ніколи не знала».

Справді, важко щось заперечити академіку. І депутати визнали, що потрібні рі-

шчі кроки, і заспокоїли освітню та наукову, уточнивши, що заборгованість за освіту буде ліквідовано до 1 серпня цього року.

Що ж, терпіння освітянам та науковцям не позичати. Довше терпіли. Але, як свідчать листи, що надходять до редакції, садили фінансуваннями ситий не будеш. Потрібно ще й розвважати політику керівних працівників від освіти та науки. А щоб не бути голосленими, надаємо слово людям, безпосередньо причетним до цих галузей.

Скупий платить двічі

Ще донедавна Японія була така ж бідна, як і Україна. Але японцями пощастило, бо до влади прийшли люди, котрі розуміли, що вивести державу з кризи здатна лише наука. Що ж маємо ми? Недобори до вузів, небажання вступати до аспірантури, скорочення (майже відміти) захистів кандидатських дисертацій. З деяких напрямів науки в країні за останні роки не захищено жодної докторської. Це такі відомі мені науки, як автоматизація, механізація та електрифікація сільського господарства. Замість фінансувати науку, нас укроті закликають потерпіти, не розуміючи, що скупий платить двічі. Натомість багато інститутів не подало заявок на винаходи через брак коштів на мито і патентний пошук. Якщо взяти для прикладу ту саму Японію, то там працівники, який протягом року не запропонував кількох винаходів по відношенню до робочого місця, просто попросити покинути виробництво.

В. МУРЗИН, професор, доктор технічних наук, завідувач кафедри електрифікації сільського господарства і фізики Полтавського сільгоспінституту.

Ти їм пропозицію, вони ж тобі — догану

Усе почалося з моєї пропозиції щодо деяких скорочень і фахового перепрофілювання будівельного технікуму. Це дає змогу перейти на самофінансування і не тягнути державні кошти. А саме: перепрофілювати технікум у три класне училище, де на І курсі навчали б робітників-будівельників, на II — майстрів-десятників, а на III — техніків-будівельників. Заочне відділення варто було б замінити інститутом екстернату (також ощадливості), і за рахунок цього підвищити зарплату викладачам.

Протягом десяти років з цими пропозиціями я звертався до вищих інстанцій, але крім неприємності нічого не домігся. Приїжджали інспектори, відповідалі працівники, вказували на недоліки в роботі та й вертали назад до Києва. А я отримував чергову догану та недоброзичливе ставлення колег.

Ю. КОРЖОВ, викладач спеціальних дисциплін.

Остер
Чернівецької області.

Циркулярами справи не зарадиш

Підвалини нашого майбуття треба закладати тепер. І наріжним каменем, безумовно, має бути освіта. Але не та, яку нам нав'язує Міністерство освіти. Воно понавідувало стільки успішних нововведень (на кшталт тестів) на бідні вчителів та учнівські голови, що просто лачно стає за нашу освіту. Невже ті міністерські чиновники ніколи не були школярами? Чи, може, не розуміють, що справи самими циркулярами не зарадиш! Ото якби міністерських мудреців та посадили за учнівські партії та почитали за їхніми програмами, може, тоді краще й думалося б.

М. СОРОЧІНСЬКИЙ.

Чернівці.

Ліпше зберегти, ніж починати заново

Коли нарешті буде предметом розмови про стан нашої освіти взагалі та освіти окрема? Проблеми матеріально-технічного забезпечення навчального процесу, насамперед з природничо-технічних дисциплін (фізика, технічна праця, хімія тощо), позбавлення дітей можливості займатися технічною творчістю поза школою неминуче призведе до появи технічно безграмотного покоління. Якщо терміново не наведемо до освітнянських

проблем, то через 15—20 років промисловість України загине.

Зберегти — інтелектуальний потенціал країни значно дешевше, ніж, втративши його, починати все заново.

Підколотівський середньої школи.

№ 18.

Київ.

Доки ходитимемо в пасинках?..

Ми, працівники освіти Городоцького району Хмельницької області, обурені політикою уряду, яка завела нашу галузь у безвихідь, а вчителів перетворила в злиднів і прохачів. Лише з цих причин протягом 1993-94 навчального року 18 педагогів пішли з роботи. В шести школах зовсім не викладали історію, математику, іноземну мову.

З початку року припинено бюджетне фінансування, яке йшло на утримання навчальних закладів. Припинення чинності статті 52 Закону України «Про освіту» відкинуло зарплату вчителів на одне з останніх місяців.

Доки наша освіта побирається, доки ходитимемо в пасинках, то самому Богу відомо...

За дорученням профкомів закладів освіти голова райком профспілки працівників освіти і науки
Н. ЦЕПКОВСКА.

Школярка Надія
КУЗНЕЦОВА

До 50-річчя
визволення України

Прийшла матері ще одна похоронка...

А син її залишився живим. Вже на краю могили з його рани знову засочилася кров і хлопчик відвезли в медсанбат

У ці дні вийнято 50 років відтоді, як війська Українського фронту здійснили лівобісско-сандомирську стратегічну операцію. Обхідним маневром танкові й мотопіхотні частини фронту в районі міста Броди оточили та знищили 8 ворожих дивізій гітлерівського урядування «Північна Україна» і після добогих жорстоких боїв 27 липня оволоділи Любомем, Станіславом (нині Івано-Франківськ), Перемислем, багатьма іншими містами і селами Прикарпаття. Невдовзі війська Українського фронту у співдружності зі з'єднаннями І Білоруського фронту вступили на польську землю, форсували ріку Віслу біля Сандомира, захопили там важливі стратегічні плацдарми. Успіх цього переможного наступу відкрив шлях на Берлін і створив сприятливі умови військам III і IV Українських фронтів для здійснення Яссо-Кишинівської операції, очищення від фашистського режиму Карпат, визволення Молдови, Румунії, Болгарії, Угорщини. Дружеско споглядаючи з ветеранів війни про події тих днів.

Мені і моїм ровесникам-десятикласникам з села Криквець, що на Вінницьчині, довелося багато пережити в роки війни. І невдалий відступ на лівий берег Дніпра, і підпілля в антифашистській групі «За Батьківщину», і бої у партизанському загоні... Але те, що сталося під час лівобісско-сандомирської операції 1944 року, щодня являється мені пам'яттю.

Кілька днів підряд наш полк разом з іншими частинами І Українського фронту вів жорстоку наступальну війну в районі села Колтів на Львівщині. Ця битва увійшла в історію Великої Вітчизняної війни під назвою «Колтівський коридор». Знищуючи живу силу й укріплення ворога, ми пробивали «коридор» в його обороні шириною 6—8 кілометрів до 18 кілометрів, по якому танками армії генерала П. Рибалки і Д. Лелюшенка мали ринути в тил гітлерівців і завдати їм нищівного удару. Подібна операція на лівій ділянці фронту, яка прострілювалася наскрізь, здійснювалася чи не вперше за війну. Підлітці артилерії перевищували тут 200 стволів різного калібру на один кілометр фронту.

Я оточував кулеметну службу «Максим» з п'яти бійців. Крім мене, в обслугу входили українці Матвійчук, чухає Грошов, грузин мідзе, казах Тумобасов. Діяти ми дружно на лівій головному наступу у смугу сіл Білоріччя—Лопушани—Гукалівці—Іваців—місто Золочів. На другий день нашого наступу фашисти ки-

нули проти нас свіжу танкову дивізію «титарів» і «пантер». Ми мали зупинити їх, не дати закрити смугу прориву. Ворог з ранку до вечора кидався у шалені контракти. Один за одним падали наші однополчани. У критичні хвилини бою доводилося йти на фашистські танки з рушницями-броньовиками або з гранатами. Моя кулеметна обслуга знищила багато піхоти гітлерівців. Але і наш «Максим» їм адалося розбити.

Пригадую останні хвилини бою. Коли у напущому окопі живими залишилося лише двоє, а ворожі танки і піхота знову пішли в контратаку, командир роти капітан Савельєв і я з ним з протитанковими гранатами в руках ринули назустріч «пантерам». Я кинув останню гранату. Ворожий танк загорівся. Ми стали відходити назад до своїх. Саме в цю мить над нами позицією промчали фашистські літа-

ки, скинувши бомби. Я відчув сильний удар у груди і впа. Дав нічого не пам'ятаю... А невдовзі моя мама, Анастасія Андріївна, одержала похоронку на третього сина — на мене. В ній повідомлялося, що я... загинув смертю хоробрих в бою за село Гукалівці і похований на полі бою на захід від села Лопушани під Золочевом.

Відна невістка, скільки вона сіл виплакала! Як же сталося, що я лишився живим?

Про це вже після війни повідомля мешканцям Лопушан і інших навколишніх сіл колишня медсестра окремого медсанбату № 393 Надія Кадуріна. Якось вояки коридор мали зустріч біля брацької могили поблизу Лопушан, де поховані наші боєві побратими. Селяни тепер називають цю місцину Солдатський поле. Надія Іванівна підійшла до могили і дивилася, дивилася на

розкриті навколо проліски.

Потім почала розповідати: — У липні 1944-го привезли сюди ховати загинувших воїнів 827-го стрілецького полку. Відвдавали прощальні промови, пролунали салют пам'яті, лишилися лише накриті небижиків плащанетами і спущені в могилу. Раптом я побачила, що в солдата, який лежав скраю, сочиться з рани кров. Живий? Підхопила його, з допомогою сержанта Михайла Іванова доставила до медсанбату.

— Пізно! — сказав начальник медсанбату капітан Ягуб'яні. Потім ще раз нахилився до грудей воїна, вловив ознаки дихання і мовив: — Спробуємо лікувати!

Так цей солдат залишився живим... Ос'нь стоїть перед вами — Михайло Терентійович Семеренко...

Потім я розповіла учасникам зустрічі, що після шпиталю знову повернувся на фронт, воював у Польщі, Німеччині. Десь Перемоги зустрів під Празьку. Демобілізувався у 1950 році. Згодом закінчив педагогічний інститут і Київський інститут народного господарства, захистив кандидатську дисертацію. Працюю за фахом. Рішеннями Зборівської міської Ради народних депутатів у 1984 році за визначні заслуги при звільненні міста від фашистських зайд Надія Іванівна Кадуріну і мене було удостоєно звання почесного громадянина міста Зборова.

Михайло СЕМЕРЕНКО,
майор у відставці.
Могилів-Подільський
Вінницької області.

Фото Сєрпія КОВАЛЬЧУКА.

Кримінальний тижень

Бог знає, кого карає...

Співробітники міліції Вінниччини знепкодили злочинну групу, яка протягом тривалого часу скоїла понад 30 крадіжок церковного майна на території Одеської та Вінницької областей. У злочинців вилучено 94 найменування предметів культу (ікони, біблії, хрести тощо) на загальну суму близько 2 мільярдів карбованців.

Навіщо 100

лопат, коли маєш автомат

На Тернопільщині дезертир, погрозуючи автоматом Калашникова, заводили автомашину громадянина на III, і намагався зникнути. Пошукова група міліції виявила його в селі Довжанка Тернопільського району. Втікач вчинив збройний опір — обстріляв міліцейську машину. Працівники міліції змушені були застосувати зброю. Втікача затримано. У Львові затримано братів Ф. (1966 і 1972 рр.н.), які 2 липня здійснили розбійний напад на громадянку Польщі і відібрали в неї особисті речі. У затриманих вилучено газові пістолети та ювелірні вироби. Злочин розкрито з допомогою свідків.

А співробітники міліції Запорізької області затримали в місті Василівка злочинну групу з чотирьох чоловіків, що погрозуючи розправою, вимагали 10 тисяч доларів США (III) у місцевої громадянки Тиглової, яка ніде не працює. З'ясується причетність затриманих до інших аналогічних злочинів.

Хабарниця

«іспиту» не склала

У Луцьку викрито викладачку кафедри іноземних мов Львівського держуніверситету. За виявлення позитивних оцінок студентам-зачникам вона брала гроші та дорогі подарунки. Розпочато слідство.

Минулого тижня розкрито 160 тяжких злочинів, у тому числі 21 вбивство, 4 факти смертельних тілесних ушкоджень, 5 зґвалтувань, 10 розбійних нападів та інші. У затриманих вилучено 1 кулемет, 3 автомати, 4 пістолети, 10 гвинтівок, 4 мисливські рушниці, 9 одиниць саморобної вогнепальної зброї, 4 гранати та понад 1,2 тисячі патронів до різної зброї.

Виявлено 445 фактів, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків. Припинено діяльність 16 злочинних груп наркоділків. Затримано 493 особи. Вилучено майже 1,9 тис. наркотичної сировини.

Станіслав КОДЛУНЕНКО,
начальник прес-центру МВС України.

Продовжують «штурмувати» наші кордони

Україно-російський та україно-польський кордони залишаються об'єктом «штурму» вихідців з Південно-Східної та Східної Азії, котрі намагалися нелегально мігрувати до західноєвропейських країн.

За повідомленням прес-служби Прикордонних військ, минулого місяця за спроби перетнути кордон за підтримки чужими документами, а також поза пропускними пунктами прикордонники затримали відповідно 349 та 429 чоловік, серед яких значна кількість — саме вихідці з азіатських регіонів. А всього у червні варті українських кордонів затримали 1415 порушників.

Наука

Механіки всіх країн, єднайтеся з нашими!

Влітку 1993 року народився Національний комітет України з теоретичної і прикладної механіки, який сьогодні об'єднує 250 академіків, членів-кореспондентів і докторів наук з 41 науково-дослідної та конструкторської установи, а також вузів. Свого часу в рамках колишнього Союзу діяв майже однойменний комітет, але з розпадом імперії він автоматично перетворився на російський. Треба було створити власну структуру. Ідентичні комітети приблизно в сотню країн світу активно співпрацюють у межах Міжнародної організації з теоретичної та прикладної механіки (IUTAM).

У Дніпропетровську відбулися загальні збори Національного комітету, які, крім наукових питань, розглянули оргпитання про вступ до IUTAM. Попередньо до Австрії генеральному секретареві IUTAM були надіслані належні документи. Офіційне рішення — поперед. Голову Національного комітету академік Олександр Гузя запрошено на генеральну асамблею IUTAM до Голландії.

Об'єднуватися — то об'єднуватися. Президія Національного комітету звертається до наукових і науково-технічних товариств: з метою об'єднання зусиль учених-механіків і фахівців суміжних проблем вступити до Національного комітету на правах асоційованих членів.

Керувати — не пиво пити

У Києві відбулася перша українська конференція з проблем автоматичного керування «Автоматика-94». До оргкомітету увійшли представники Української асоціації з автоматичного керування, НАН України, Державного комітету з питань науки та нових технологій, Міністерства освіти, Інституту кібернетики НАНУ і Київського політехнічного інституту, який на правах гостинного господаря і приймає у себе величезне товариство. Серед запрошених були відомі фахівці з ФРН, Польщі, країн СНД і вітчизняні уми — зокрема академіки

В.Кущевич, О.Кухтенко, В.Михалевич, В.Пішеничний, члени-кореспонденти НАН України М.Згуровський, В.Гришук, В.Бублик, О.Палагін, Ю.Самойленко та інші. З виступом словом виступив президент НАНУ академік Б.Патон. Було проаналізовано широке коло проблем теорії і практики: від використання штучного інтелекту в завданнях керування до керування процесами в мікро-і макрокомоціях.

Ударимо дисертаціями по фізіологічному мінімуму!

Об'єднання профспілок Харківської області регулярно підраховує мінімальний споживчий бюджет та фізіологічний прожитковий мінімум. А члени профспілки працівників Національної академії наук — співвідношення зарплати, скажімо, старшого наукового співробітника до мінімального споживчого бюджету і фізіологічного мінімуму. Виходить 0,35 та 0,49 рази — така невисока ціна мізків харківського вченого. Як і українського загалом.

Відбувається відплив кадрів. Академія «старіє», шороку її залишають 10 тисяч співробітників. Дедалі менше романтиків, що хочуть вчитися в аспірантурі. При цьому вирішують долю науки й проводять скорочення кадрів, як правило, ті, в кого час пік наукової діяльності давно минув, — зауважив голова Харківського об'єднаного комітету профспілок працівників НАНУ А.Євдоким.

Три роки тому з ініціатииви окремих лідерів профспілки працівників НАНУ відмежувався від профспілки працівників освіти та науки України. Нині таке роз'єднання видається не доцільним, а методи керівництва викремленого ЦК — далеко не ідеальними. На знак протесту проти критичної ситуації, яка склалася, з профспілки вийшов Миколайський об'єднаний комітет. Його підтримали харків'яни. В єдності — сила, заявили вони й поставили вимогу повернутися до загальної профспілки працівників науки, освіти та вищої школи.

Людмила МИКИТЮК.

Господа бизнесмены!

Солидная
фирма.
Солидный
офис.

Солидный
оборот.
Солидный
персонал.

Обо всем этом нужно говорить в рекламе.
В СОЛИДНОЙ ГАЗЕТЕ.

Заявите о себе!

Реклама в «Коммерсанте Украины» —
солидный имидж, хороший тон.

Коммерсант
Украины

Телефон в Киеве
267-34-41.
Факс
(044) 265-74-96.

Українська правнича фундація Ukrainian legal foundation

Оголошує конкурс

на заміщення вакантної посади
директора видавництва УПФ

Вимоги до претендентів:

- вища освіта;
- практичний досвід роботи;
- досвід організаційної роботи;
- вільне володіння українською мовою;
- знання англійської мови (бажане);
- вміння працювати на комп'ютері.

Тим, хто зацікавиться роботою Фундації, за бажанням буде надіслана додаткова інформація про нашу діяльність.

Заяви та короткі відомості про себе прохання надсилати за адресою: Київ—33, а/с 851, з поміткою «Конкурс».

Термін подання документів — місяць з дня публікації оголошення.

**ОШАДНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ**

До відома вкладників Ощадного банку УКРАЇНИ

Ощадний банк України повідомляє, що відповідно до прийнятого рішення Правління Національного банку України від 13 червня 1994 року № 113 зменшення облікової ставки за кредитні ресурси, з 1 липня 1994 року за всіма діючими строковими та цільовими вкладками на дітей в установах Ощадного банку України встановлюється процентна ставка у розмірі 160 відсотків річних.

За поточними рахунками розмір процентної ставки залишається без змін, тобто 30 відсотків річних.

Ужгородське виробничо-торгове підприємство «Турбогаз»

реалізує оптом і в роздріб у власних фірмових магазинах широкий асортимент товарів народного споживання за цінами, нижчими від торговельних на 30—40 відсотків.

Шановні покупці!

Поспішайте! Тільки у нас і дуже дешево можна придбати:

- гаражі металеві розбірні;
- замки гаражні внутрішні;
- багажники автомобільні;
- шашличниці портативні у футлярі;
- зчепку автомобільну жорстку (згідно з новими вимогами, потрібну для кожного водія);
- сейфи настінні;
- плашкотримачі сантехнічні в комплекті з плашками для нарізання різьби водопровідних труб;
- домкрати автомобільні (гвинтові та важільні);
- котли опалювальні газові в комплекті з автоматикою (площа опалювання приміщень не менше 150 м²);
- обладнання для виготовлення шлакоблоків (продуктивністю — 300 штук за зміну, розміри блоків 190 × 390 × 188).

Підприємство має також можливість виготовити:

- на імпортованому обладнанні високоточні редукторні пари (від 120 мм до 1200 мм циліндрично прямо- і косозубі, модуль 16);
- редуктори та інше обладнання для цегельних заводів.

Наша адреса: 294000, м. Ужгород, вул. Болгарська, 3. Телефони: відділ збуту — 2-34-03, приймальня — 3-41-51. Факс — 3-41-51. Телетайп — 27-41-72 ФАКЕЛ.

Приїжджайте, дзвоніть, надсилайте письмові замовлення. Ми готові до взаємовигідної співпраці.

Чекаємо на вас, шановні покупці та замовники. Завше до ваших послуг.

АВТОМОБИЛЬ

Volkswagen Group

SKODA

Безопасность, комфорт, надежность, скорость

Шестилетняя гарантия против проржавления
Обеспечение запасными частями
Сервисное обслуживание
Гарантия в течение года

Приобретая автомобиль «Шкода»
Вы экономите на бензине и запасных частях

А/О «НЕКОС» (044) 224-31-03, 224-11-53

Продажа со склада в Киеве. Форма оплаты любая

Фирма «ESP KIEV» продает:

автобусы ИКАРУСы и а/м ИФА различных модификаций (6/у); запасные части к ИКАРУСам, к грузовым а/м чешского производства, также к ТАТРА, ИФА; венгерские сузовары; женские аккумуляторы различных емкостей.

т./ф. (044) 295-85-25,
т. (044) 296-17-69.

Рабочая одежда

Предприятие производит и реализует спецодежду:

- костюмы хлопчатобумажные;
- куртки ватные;
- рукавицы с брезентовым наладонником.

Тел. (044) 244-06-53,
220-97-04.

Услуги посредников вознаграждаются.

Підприємство «БЕРКУТ»

здійснює
взимання грошових з держави рубльової зони
через систему
кореспондентських рахунків
АКБ ЛЕГБАНК.
Надає інші фінансові послуги.
Тел. (044) 417-35-24.
Тел./факс (044) 417-42-49.

Организация реализует

растворитель
P-646.

Тел./факс (044)

263-03-53.

Арбітражний суд
Львівської області, розміщений у м. Львові по вул. Винниченка, 3, порушив справу про банкрутство Львівської виробничо-комерційної фірми «Фаворит».

Адреса боржника: м. Львів, вул. Біломорська, 24/4, розрахунковий рахунок № 46857 у Залізничному відділенні Промісловобанку м. Львова, МФО 325105.

ХВИЛЯ

Информация о втором выпуске акций открытого акционерного общества «Хвиля»

А. Характеристика эмитента

Фирменное наименование: открытое акционерное общество «Хвиля» (АО «Хвиля»). Учредителями АО «Хвиля» являются:

организация арендаторов арендного предприятия водопроводноканализационного хозяйства «Волна» г. Горловка;

акционерное общество «Инвестиционная компания «ДИКОМ» (АО «ДИКОМ») г. Донецк;

физические лица. Решение о создании акционерного общества открытого типа принято на общем собрании учредителей 23 февраля 1993 г. АО «Хвиля» зарегистрировано 24 сентября 1993 г. исполнительным комитетом Горловского городского Совета народных депутатов № 778.

Состав имущества вносимого учредителями: автомобили, оборудование, денежные средства, ценные бумаги, интеллектуальная собственность.

Уставный фонд АО «Хвиля» заявлен в сумме 15 000 000 000 (пятнадцать миллиардов руб.).

Место расположения центрального офиса АО «Хвиля»: Украина 838001 г. Горловка, ул. Комсомольская, 10. Телефон (06-242) 4-00-44. Расчетный счет 1467527 в ЦГ — городское отделение АК ПИБ МФО 834464 г. Горловка.

Численность работников по состоянию на 1.06.1994 г. составляет — 1004 чел.

Руководящие работники: президент — Иваненко Борис Николаевич, 1950 года рождения, образование высшее — академик Акаде-

мии экономических наук, трудовой стаж 22 года;

вице-президент — генеральный директор Мажан Владимир Николаевич, 1958 года рождения, образование высшее специальное, трудовой стаж 21 год;

вице-президент — Лешко-на Людмила Константиновна, 1945 года рождения, образование высшее экономическое, трудовой стаж 31 год.

Б. Предмет деятельности

АО «Хвиля» создано с целью получения прибыли с последующим инвестированием средств в экологическое оздоровление г. Горловки, Довбасса, Украины, а также участия в формировании рыночной инфраструктуры в Украине.

Предметом деятельности АО «Хвиля» является:

а) оказание потребительских услуг по обеспечению водой, приему и очистке сточных вод;

б) разработка и внедрение экологически чистых технологий в водоснабжении, водоподведении и очистке стоков;

в) строительство, реконструкция и ремонт инженерных коммуникаций (сетей), сооружений и других объектов производственного и непроизводственного назначения;

г) внешнеэкономическая и коммерческая деятельность;

д) предоставление населению, предприятиям, организациям финансовых, кредитных, инвестиционных, транспортных, охранных и других видов услуг.

В. Сведения об эмиссии ценных бумаг

1. Уставный фонд АО «Хвиля» заявлен в сумме 15 000 000 000 (пятнадцать миллиардов) карбованцев. Оплата часть уставного фонда в результате первого выпуска акций составила 1 000 000 000 (один миллиард) карбованцев.

2. Решение о второй эмиссии акций принято на собрании учредителей 25 мая 1994 года (протокол № 5).

3. Уставный фонд АО «Хвиля» разделен на 3 000 000 (три миллиона) акций, номинальной стоимостью 5 (пять) тысяч карбованцев каждая.

4. Структура выпуска акций — 300 000 (триста тысяч) акций на сумму 1 500 000 000 (один миллиард пятьсот миллионов) карбованцев, 300 000 (триста тысяч) акций на сумму 1 500 000 000 (один миллиард пятьсот миллионов) карбованцев и 2 400 000 (два миллиона четыреста тысяч) акций на сумму 12 000 000 000 (двенадцать миллиардов) карбованцев.

5. Владельцы акций имеют право:

участвовать в общем собрании акционеров и быть избранными в органы управления АО «Хвиля»; пользоваться преимущественным правом на приобретение акций последующих выпусков; получать дивиденды в размере, пропорциональном количеству акций; получать часть имущества АО «Хвиля» в случае его ликвидации в размере, пропорциональном количеству

акций;

в первоочередном порядке получать продукцию (работы, услуги), производимую АО «Хвиля»;

получать информацию о деятельности АО «Хвиля».

6. Держатели привилегированных акций имеют преимущественное право на получение фиксированного дивиденда в размере 15 % годовых от номинальной стоимости акций, а также могут пользоваться приоритетом перед другими акционерами при распределении имущества АО «Хвиля» в случае его ликвидации.

Владельцы привилегированных акций не имеют права участвовать в управлении АО «Хвиля». Курсовая стоимость простых и привилегированных акций на фондовом рынке может быть различна.

7. Данные о порядке выпуска ценных бумаг:

сроки распространения ценных бумаг:

25 июня 1994 г. — 25 декабря 1994 г.;

место распространения: Украина, страны СНГ, за рубежом;

данные о ценовых и расчетных условиях выпуска; цена реализации ценных бумаг: первые 10 календарных дней с момента начала реализации — по номинальной стоимости, а далее по курсу, исходя из спроса и предложения;

в случае превышения уровня подписки производится возврат в 2-недельный срок сумм, превысивших планируемый объем эмиссии;

в процессе размещения акций продаются как юриди-

ческим, так и физическим лицам с оплатой как наличными деньгами, так и по перечислению;

форма расчетов: национальная валюта Украины на момент эмиссии, СКВ (по курсу Национального банка на момент заключения сделки);

на всю сумму приобретенных акций покупателю бесплатно выдается один сертификат, удостоверяющий владение акциями.

Владельцам акций выдается сертификат серии А — простые именные акции, серии Б — привилегированные акции и серии В — акции на предъявителя.

8. Данные о получении доходов по ценным бумагам:

размер дивидендов по акциям определяется ежегодным общим собранием акционеров по итогам каждого финансового года;

выплата дивидендов осуществляется один раз в год;

дата платежа: три месяца со дня проведения общего собрания акционеров; дивиденды выплачиваются в соответствии с действующим законодательством Украины. На получение дивидендов имеют право держатели акций, приобретенных не позднее чем за 30 дней до объявления даты начала выплаты дивидендов.

Факторы риска

Возможные факторы риска в деятельности эмитента: непоследовательность экономической политики государственных органов; политическая нестабильность в обществе.

ХУДОЖНИК Феодосій Гуменюк з тих шістдесятників, котрі хрущовську відлигу сприйняли щиро і всерйоз. Він народився на Вінниччині. У 1965–1971 роках учився в Ленінградському інституті живопису, скульптури та архітектури імені Іллі Рєпіна. Тепер наближається до свого 53-річчя. Як митець формувалися не завдяки тиску суворого вчительського «я», а, всупереч. Природний талант давав йому на це право. Плюс допитливості і цікавості. І, звичайно, величезна можливість академічної школи задовольнити внутрішню потребу студента художнього вузу розкрити в собі щось таке, що підсвідомо відчував. Атмосфера Ленінграда тих років сприяла цьому. Як українець, буквально на генному рівні задовольняв спарту в пізнанні рідної історії. Благо, що ленінградські бібліотеки не споїли праці Грушевського, Драгоманова, Костомарова, Дмитра Яворницького, Бориса Грінченка та інших видатних українців, заборонених на той час на рідній землі. В Ермітажі й Російському музеї висіли шедеври знаменитих земляків, засновників славнозвісної Академії мистецтв — Аосенка, Левицького, Боровиковського. Тут незримому був присутній геній Тараса Шевченка... У місті над Невною традиційно знаходили собі притулок незатребувані українські таланти. Хоч і тут був негласний припис: що можна, а що — ні. Тільки-но молоді художники почали заявляти про себе як неординарні особистості, відразу ж з ними почали розпрямилися.

Знамениту виставку в Москві на лоні природи, де були репрезентовані й молоді ленінградці, а серед них і Феодосій Гуменюк, зринули з землею бульдозерами, за якими пішли трудящі з лопатами — мова йде, на суботник... Деякий час той авангардний напрям мистецтвознавці так і називали — бульдозерний. Одна з картинних виставок у місті над Невною виявилася з одноособним рухом. Міліція виводила авторів картин (і нашого Феодосія Гуменюка) під конвоєм, а гладячі, звісно, туди не пустили. Крім авторів, так більше ніхто цю виставку й не побачив. А скільки взагалі було неприємностей... Потім власті вирішили з тими неприємностями розібратися дуже просто: взяли й повисіли непокінчені художників за межі колоски революції.

Показово, що Гуменюк, як і його побратими, ні на кого за таке свавільство не обрався. Ніхто ж не прочитає, як митець мислить і говорить про творчість узагалі, а що абсолютно стане ясно, що він логічно й не міг загнати на козос зал.

Та зрештою наша розмова з Феодосієм Максимовичем Гуменюком, лауреатом однієї премії України ім. Т. Шевченка, керівником майстерні історичного живопису Української академії мистецтва точлася зовсім про інше. А пірвоку тому він нарешті повернувся із своєю родиною на рідну землю... Про це вони мріяли з дружиною практично всі роки, коли перебували за межами України.

— Що ви хочете віддати своїм учням?

— Творчість — річ тонка, бо можна вбити талант. Завдання Академії не виховувати талант, а зберегти його, підтримати високим рівнем академічної школи. Тобто виховати майстра. От тоді до ремесла обов'язково додається талант і випускник такий стає Майстром. Не всі, звісно, нимні будуть. Але ми повинні випускати професіоналів. (Сміється) «Сам бореться з професіоналами, завадав їм чимало клопотів. Та вони були того варті»).

Щоб піти вперед, треба повернутися назад. До академічної школи

Художник Феодосій Гуменюк: «Байками про успіх наших авангардистів на Заході мене не купили»

Власне, я б хотів дати своїм учням основу, й нехай ідуть власним шляхом.

— Вони зможуть знайти його?

— Якщо ми допоможемо їм, дамо високий орієнтир у мистецтві.

— Як же розпізнати цей орієнтир?

— Найперше, це вивчення зразків світового мистецтва минулого та енергії сучасного. Власне, на чому побудована концепція Санкт-Петербурзької академії мистецтв? Її закладали, до речі, як наші українські художники, так і французькі, німці. Тобто поєднали найкращі школи європейського мистецтва, що дало чудову базу для професіоналізму. І цей високий професіоналізм тримається там досі.

— Чому ви, художник, широко відомий, пішли все ж викладачі?

— Бо мав велику образу за те, що нам довго морочили голови авангардизмом, сюрреалізмом, конструктивізмом, абстракціонізмом тощо. А нам потрібні справжні професіонали... Щоб їх викласти, треба мати, на що рівнятися.

Коли я познайомився із шедеврами Лувра, зрозумів — от де рівень, от де можна шукати ідеал. Майбутні митці повинні бути оточені такими зразками з перших же кроків навчання. Візьміть США, їх художні музеї, приватні колекції. Американці не шкодували грошей на видатні зразки мистецтва. Платили папірці, а збирали в країні шедеври з усього світу — це без перебільшення. І ми повинні зрозуміти, що свої, вітчизняні, таланти, треба виховувати на найвищих зразках.

Так наші нашіні авангардисти нахальності, що Захід прийме їх на «уралі» — в парижках, віднях, монкенах...

— Мене такими байками не купили. Я ж трохи знаю це життя. Так, можна почути — чи то на виставці, чи то в якійсь галереї — оце картина! Оце зразок! Не поступається західному! Правильно. Не поступається західному мазанню. А порівняйте цей витвір з Деа-кром, Пуссоном. Ви досягли їхнього рівня? Ні! Бо вони мали таку школу, такий рівень художньої культури, що нам сьогодні й не снилося. Знаєте, що б я зробив, якби мав таку можливість? Узяв би чоловік двадцять хлопців і, чат, найкращих студентів з нашої Академії, й відправив би їх до Італії, Франції — вчиться, люди добрі, працюйте над копіями в тих музеях... Держава від цього тільки б виграла. Це один варіант. А другий — надав би можливість утримувати більш майстерні відомим художникам.

Тобто?

— Відомо, що в майстерні Рубенса свого часу навчалось 40 чоловік. І щоб потрапити до нього, стояла черга... Це ж який був авторитет, орієнтир, нашим молодим треба допомогти, підтримати їх.

— Феодосію, чи не здається вам, що ми зараз з вами занадто жаліємо нашу доблесну молодь? Вас, по-моєму, зовсім не жаліє свого часу, чи не так?

— Мені? Та мене й не треба було жаліти, підтримувати. Художник і так працює людина. Вона працює тим, що задана до творчості. А творити і бути внутрішньо вільним можна і в торі та-кож.

— ???

— Бачите, йдеться про те, що духовний простір заповнює досить швидко, хоч і непомітно, ширяжикот, сурогат культури — посередистів, сіртість. От у чому біда. У нас нема культу високого мистецтва. Згадайте, як Брюллов писав у Італію видатне поєднання «Пометі». У його майстерні завжди юрмилися народ — то була подія. А коли він приїздив до Росії свій шедевр, то значимість цього факта можна було порівняти з бідою до виграної Росією бити... Ви бачили подію подібного масштабу в нас? От про що мова. І все через те, що Брюллов одержав освіту. Це був Майст звичайно, геній... Забувають поєднання, переверну-така подія, як виставка однієї геніальної картини, живе в пам'яті, в історії.

— І все ж, яка картина сучасних наших художників наближається до такого рівня?

— Художники, автори таких картин, виростуть обов'язково, якщо правильно побудувати систему їх навчання.

— Будемо сподіватися. Дякую за розмову.

Влада розмову Людмила БАРАБЕВІЧ

На фотопередачці: Феодосій Гуменюк. Веснянки. Полотно, олія. 1987 р.

Реклама

Дилер ЮКАМ ОСВИТА СИНДИКЕЙТ совместно с американо-украинским бизнес-институтом предлагает двухнедельные деловые туры в США

Цена: 3200 — 3600 долларов США.

Сервис:

двухместные гостиничные номера в центре Манхет-тана;

трехразовое питание;

кондиционированный автобус;

квалифицированные переводчики;

поездки в Вашингтон и Атлантик-Сити.

Бизнес-семинары практически по всем отраслям экономики США:

легкая промышленность;

сельское хозяйство;

коммуникации и оборудование;

банковская система США;

химическая промышленность и оборудование;

фармацевтическая промышленность;

упаковка и оборудование;

сантехника;

транспорт и безопасность движения;

туризм и рекреационный бизнес;

работа правоохранительных органов США на примере Нью-Йоркской полиции;

встречи с бизнесменами всех рангов и уровней и многое-многое другое, вплоть до семинаров по заявкам.

В программу входит:

посещение Международного валютного фонда (Вашингтон);

посещение валютной и фондовой биржи (Нью-Йорк);

посещение брокерской конторы и ознакомление с ее работой;

посещение Федерального резервного банка и органов Федеральной резервной системы США, комиссии Конгресса США по банкам и финансам или комиссии по ценным бумагам и биржам (Вашингтон).

По окончании семинаров в АУБИ (АУБИ) слушатели получают диплом, имеющий серьезную котировку Министерства просвещения Украины.

В цену входит:

визовая поддержка;

авиабилеты в оба конца;

и даже 500 долларов на карманные расходы, которые Вы получите по прилету в Нью-Йорк.

Отправка групп по 28 человек по методу их упаковки. Обязательно наличие загранпаспорта.

Справки по телефонам: 229-65-31; 229-25-54.

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.

Видавець — Президій Верховної Ради України.

252047, м. Київ-19.

вул. М. Грушевського, 5.

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДІЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:

252047, Київ-47,

вул. Нестерова, 4.

Свідчення про реструктуризацію періодичного друкованого видання —

КП № 1 від 18.09.1990 р.

• ТЕЛЕФОНИ: для дозвонів — 441-88-23;

телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

• Рукописи не повертаємо.

• Лістунки з чіткими — тільки на сторінках газети.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодувач.

• Редакція не замишує підписати авторів публікацій.

• За точність висловлених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й помериди) українською і російською мовами.

Віднос. 68955.

Тираж 364559.

Комп'ютер друкує видавство «Прес Україна».

252047, Київ-19, проспект Перемоги, 58.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Зам. 0311141.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голос України».